

Urząd Zamówień Publicznych

**Sprawozdanie z funkcjonowania
systemu zamówień publicznych
w 2007 roku**

Warszawa, maj 2008 r.

SPIS TREŚCI

1	Streszczenie.....	5
2	Prawne i instytucjonalne aspekty funkcjonowania systemu zamówień publicznych w Polsce.....	7
2.1	Akty prawne w zakresie zamówień publicznych.....	7
2.1.1	Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych	7
2.1.2	Przepisy wykonawcze do ustawy.....	9
2.1.3	Inne ustawy	12
2.1.4	Nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych	13
2.1.5	Prawo UE w dziedzinie zamówień publicznych.....	13
2.2	Kompetencje Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych	21
2.2.1	Decyzje administracyjne	21
2.2.2	Wnioski do sądu o stwierdzenie nieważności umowy i wyniki tych wniosków, skargi na orzeczenia Zespołu Arbitrów	24
2.2.3	Kontrola udzielania zamówień publicznych.....	27
2.2.4	Wydawanie Biuletynu Zamówień Publicznych	37
2.2.5	Informatyzacja systemu zamówień publicznych	38
2.2.6	Lista organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej	42
2.3	Rada Zamówień Publicznych.....	42
2.4	Arbitrzy / Krajowa Izba Odwoławcza	44
2.4.1	Dane statystyczne dotyczące listy arbitrów	44
2.4.2	Krajowa Izba Odwoławcza	44
2.4.3	Postępowanie kwalifikacyjne na członków Krajowej Izby Odwoławczej	45
2.4.4	Rola i kompetencje Krajowej Izby Odwoławczej.....	46
2.5	Działalność Urzędu Zamówień Publicznych.....	46
2.5.1	Organizacja Urzędu Zamówień Publicznych.....	47
2.5.2	Programy edukacyjne i szkoleniowe realizowane przez Urząd.....	47
2.5.3	Współpraca międzynarodowa	49
2.5.4	Inne przedsięwzięcia	53
3	Rynek zamówień publicznych.....	56
3.1	Charakterystyka rynku zamówień publicznych	56
3.1.1	Wielkość rynku	56
3.1.2	Zamawiający i wykonawcy.....	56
3.1.3	Struktura rynku	58
3.1.4	Zamówienia sektorowe	59
3.2	Funkcjonowanie rynku.....	60
3.2.1	Wszczęcie postępowania.....	60
3.2.2	Tryby udzielania zamówień	61

3.2.3	Kryteria oceny ofert	62
3.2.4	Konkurencyjność postępowań	63
3.2.5	Uzyskiwane ceny	64
3.2.6	Korzystanie ze środków ochrony prawnej	65
3.2.7	Udział polskich przedsiębiorców w rynku europejskim	72
3.2.8	Podmioty zagraniczne na polskim rynku zamówień publicznych	73
4	Zamówienia publiczne w publikacjach prasowych	74
4.1	Informacje statystyczne	74
4.2	Analiza treści publikacji	74
5	Wnioski i rekomendacje	78
5.1	Wnioski	78
5.2	Rekomendacje	82
6	Załączniki	85

1 STRESZCZENIE

1. W roku 2007 podstawę funkcjonowania systemu zamówień publicznych stanowiła ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655)
2. Wartość udzielonych zamówień publicznych w roku 2007 wyniosła **ponad 103,1 mld zł**.
3. W Biuletynie Zamówień Publicznych opublikowano **195.003** ogłoszenia, w tym 101.945 ogłoszeń dotyczących wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu. **97,7%** wszystkich przetargów ogłoszonych w BZP było realizowanych w trybie przetargu nieograniczonego.
4. Roboty budowlane stanowiły **51%**, dostawy – **23%**, a usługi – **26%** wartości udzielonych zamówień.
5. W **95,2%** udzielonych zamówień ogłoszonych w Biuletynie zamawiający dokonywali wyboru oferty najtańszej (w latach 2006-2005 – 93%, w roku 2004 i 2003 – 84%, w roku 2002 – 80%, w roku 2001 – 70%, w roku 2000 – 66%). W **87%** wszczętych postępowań cena była jedynym kryterium wyboru oferty.
6. Średnia liczba ofert składanych podczas jednego postępowania wynosiła **2,29** (w roku 2006 – 3,62). W przypadku robót budowlanych średnia ta wyniosła 2,57 (w roku 2006 – 3,24), a dla dostaw i usług odpowiednio 2,35 i 1,94 (w roku 2006 – odpowiednio 4,01 oraz 3,64).
7. Polscy zamawiający opublikowali w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej **11.197** ogłoszeń o przetargach i konkursach, co stanowiło 8% wszystkich przetargów ogłoszonych na szczeblu unijnym oraz 40% przetargów ogłoszonych przez nowe kraje członkowskie.
8. Z ogłoszeń opublikowanych w Dzienniku Urzędowym UE wynika, że **98%** zamówień na polskim rynku udzielono przedsiębiorstwom krajowym, a **54** kontrakty na realizację zamówień publicznych za granicą przypadło polskim wykonawcom.
9. Prezes Urzędu przeprowadził **349 kontroli** postępowań o zamówienie publiczne, w tym 273 kontrole uprzednie. W 71% postępowań poddanych kontroli uprzedniej stwierdzone zostały naruszenia przepisów ustawy, z tego w 4% przypadków kontrole zakończyły się zaleceniem unieważnienia postępowania.
10. Liczba odwołań wnoszonych do Prezesa UZP w roku 2007 wyniosła **1.582** (w roku 2006 - 3.077)
11. W roku 2007 w prasie ogólnopolskiej, regionalnej i branżowej ukazało się ponad 3.930 artykułów dotyczących zamówień publicznych.

Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r. i zostało opracowane na podstawie informacji zawartych w oficjalnych dokumentach i publikacjach urzędowych jak również innych dokumentach, raportach i analizach z zakresu zamówień publicznych, będących w dyspozycji Urzędu Zamówień Publicznych.

W szczególności analizie poddane zostały informacje i dane zawarte w:

- rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach za rok 2007 do przekazywania, których zobowiązuje zamawiających przepis art. 98 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- ogłoszeniach zamieszczanych do dnia 10.06.2007 r. na Portalu Urzędu Zamówień Publicznych, dotyczących zamówień, których wartość przekraczała 6.000 euro a nie przekraczała wartości 60.000 euro,
- ogłoszeniach opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych, dotyczących zamówień o wartości nie przekraczającej odpowiednich progów unijnych (5.278.000 euro dla robót budowlanych oraz 137.000 euro lub 211.000 euro, a w przypadku zamówień sektorowych 422.000 euro, dla dostaw i usług),
- ogłoszeniach opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, dotyczących zamówień, których wartość przekraczała odpowiednie progi unijne,
- dokumentacji dotyczącej wydanych decyzji administracyjnych,
- zawiadomień skierowanych do Prezesa Urzędu o wszczęciu postępowania w trybie z wolnej ręki i negocjacjach bez ogłoszenia,
- dokumentacji przeprowadzonych kontroli postępowań oraz
- dokumentacji spraw odwoławczych i sądowych.

2 PRAWNE I INSTYTUCJONALNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W POLSCE

2.1 Akty prawne w zakresie zamówień publicznych

2.1.1 Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych

Funkcjonowanie systemu zamówień publicznych w Polsce regulują przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, która w 2007 r. była zmieniana dwukrotnie:

- 1) Ustawą z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Obszaru Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz.U. Nr 64, poz. 427). Na skutek zmiany w art. 161 ust. 4, stworzono możliwość występowania przez instytucję zarządzającą, o której mowa w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich z wnioskiem do Prezesa UZP o przeprowadzenie kontroli udzielania zamówień publicznych.
- 2) Ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 82, poz. 560).

Nowelizacja ta miała na celu przede wszystkim dokonanie reformy systemu środków ochrony prawnej w zakresie rozpoznawania odwołań. Celem jej było zwiększenie profesjonalizmu osób rozpoznających odwołania, a także podwyższenie jakości wydawanych przez nich orzeczeń i jednolitości orzecznictwa. Utworzono nowy organ zajmujący się rozpoznawaniem odwołań – Krajową Izbę Odwoławczą przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych. Może ona liczyć nie więcej niż 100 członków orzekających zawodowo, mających wykształcenie prawnicze i co najmniej 5-letnie doświadczenie. Jej organami są: Prezes, Wiceprezes oraz zgromadzenie ogólne. Odwołania rozpoznaje trzyosobowy skład orzekający, wyznaczany przez Prezesa Izby według kolejności wpływu odwołania i alfabetycznej listy członków. Skład orzekający może teraz nie tylko nakazać dokonanie lub powtórzenie czynności zamawiającego i nakazać unieważnienie czynności zamawiającego, ale również unieważnić

postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego. Uregulowano kwestię statusu orzeczenia składu orzekającego, przyznając mu moc prawną na równi z wyrokiem sądu po stwierdzeniu przez sąd jego wykonalności.

W nowelizacji podniesiono podstawowy próg, od którego powstaje obowiązek stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych, z 6.000 euro do 14.000 euro.

Zmiany zawarte w ustawie dotyczyły także sposobu publikowania ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych. W wyniku nowelizacji, zamawiający samodzielnie zamieszczają wszystkie ogłoszenia w elektronicznym Biuletynie Zamówień Publicznych, udostępnianym na stronach portalu internetowego Urzędu Zamówień Publicznych. Dzięki temu ogłoszenia są dostępne zaraz po wprowadzeniu przez zamawiającego informacji do Biuletynu, a więc tego samego dnia. Od tej daty liczą się terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub składania ofert. Terminy te uległy skróceniu w stosunku do stanu dotychczasowego.

Nowelizacja wprowadziła możliwość uzupełniania dokumentów potwierdzających, że oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane spełniają wymagania określone przez zamawiającego. Celem jest zmniejszenie liczby odrzucanych ofert, a w konsekwencji także zmniejszenie liczby unieważnianych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Umożliwiono zamawiającemu zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego po upływie terminu związania ofertą, jeżeli przed upływem tego terminu poinformował on o wyborze oferty, a wykonawca wyraził zgodę na zawarcie umowy na warunkach określonych w ofercie.

Nowelizacja pozbawiła wykonawców prawa do wnoszenia odwołań oraz skargi do sądu w postępowaniach o udzielenie zamówienia o wartości poniżej progów unijnych określonych dla dostaw lub usług (137.000 euro lub 211.000 euro). Obecnie mogą oni korzystać tylko z jednego, przewidzianego w przepisach ustawy – Prawo zamówień publicznych, środka ochrony prawnej – protestu, który rozstrzyga zamawiający.

Wejście w życie nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych wymienionej w pkt 2, obszernej i wprowadzającej wiele zmian do systemu zamówień publicznych, było przyczyną ogłoszenia obwieszczenia Marszałka Sejmu z dnia 20 listopada 2007 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 223, poz. 1655).

2.1.2 Przepisy wykonawcze do ustawy

W 2007 r. zostało wydanych 10 aktów wykonawczych do ustawy – Prawo zamówień publicznych. Były to:

1) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich (Dz. U. Nr 36, poz. 228), które weszło w życie 15 marca 2007 r.

Zmiana rozporządzenia była związana ze zmianą art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych, dokonaną w art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 249, poz. 1832). W wyniku tej zmiany dostosowano nazewnictwo jednej z jednostek sektora finansów publicznych do ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. W miejsce „państwowych szkół wyższych” wprowadzono „uczelnie publiczne”.

2) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2007 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. Nr 102, poz. 693), które weszło w życie 11 czerwca 2007 r.

Rozporządzenie określa 6 wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych. Obowiązek zamieszczania ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych zachodzi w przypadku zamówień oraz konkursów, których wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 14.000 euro, a jest mniejsza od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

3) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 lipca 2007 r. w sprawie trybu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na członków Krajowej Izby Odwoławczej, sposobu powoływania komisji kwalifikacyjnej, a także szczegółowego

zakresu postępowania kwalifikacyjnego (Dz. U. Nr 120, poz. 820), które weszło w życie 5 lipca 2007 r.

Rozporządzenie reguluje sprawy związane z powołaniem komisji kwalifikacyjnej, jej skład oraz sposób podejmowania rozstrzygnięć. Członkowie komisji są powoływani spośród osób wskazanych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Postępowanie kwalifikacyjne zostało podzielone na dwuczęściowy etap pisemny składający się z testu wyboru oraz pracy pisemnej i etap ustny – rozmowę kwalifikacyjną. Aby zapewnić obiektywne sprawdzenie przygotowania kandydatów przewidziano kodowanie sprawdzianu wiedzy oraz prac pisemnych.

- 4) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie wielokrotności kwoty bazowej stanowiącej podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego Prezesa, wiceprezesa oraz pozostałych członków Krajowej Izby Odwoławczej (Dz. U. Nr 128, poz. 885), które weszło w życie 12 października 2007 r.

W rozporządzeniu różnicuje się wielokrotność kwoty bazowej członków Izby w zależności od pełnionej funkcji. Członkom Izby przysługuje wynagrodzenie zasadnicze stanowiące 4,6 – krotności kwoty bazowej, czyli 6.715 zł brutto. Natomiast nieznacznie większe wynagrodzenie przysługuje członkowi Izby pełniącemu funkcję wiceprezesa i Prezesa Izby. Wynosi ono odpowiednio 4,8 (7.007 zł brutto) i 5,2 – krotności kwoty bazowej (7.591 zł brutto).

- 5) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie wysokości oraz sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz. U. Nr 128, poz. 886), które weszło w życie 12 października 2007 r.

W rozporządzeniu różnicuje się wysokość wpisu w zależności od rodzaju zamówienia. Wpis w odniesieniu do zamówień na roboty budowlane jest większy niż w odniesieniu do zamówień na dostawy lub usługi. Wynosi on 40.000 zł, jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwotę określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich ogłoszeń na roboty budowlane, czyli 5.278.000 euro. Natomiast, gdy wartość robót budowlanych jest mniejsza od tej

kwoty, ale jest równa lub większa od kwot, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich ogłoszeń na dostawy lub usługi (odpowiednio 137.000 euro, 211.000 euro albo 422.000 euro w zależności od rodzaju zamawiającego), wpis jest niższy i wynosi 20.000 zł. W odniesieniu do dostaw lub usług oraz konkursów wpis wynosi 20.000 zł.

- 6) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. Nr 175, poz. 1226), które weszło w życie 9 października 2007 r.

Zmiana rozporządzenia wynika ze zmian wprowadzonych ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 82, poz. 560). Dotyczy to w szczególności podniesienia podstawowego progu stosowania ustawy z 6.000 euro do 14.000 euro oraz zrezygnowania w ustawie z progu „pośredniego” jakim było 60.000 euro.

- 7) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 października 2007 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpoznawaniu odwołań (Dz. U. Nr 187, poz. 1327), które weszło w życie 12 października 2007 r.

W rozporządzeniu określono w szczególności wymagania formalne, jakim powinno odpowiadać odwołanie, czynności związane z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem posiedzenia i rozprawy oraz sposób postępowania związany z wyłączeniem członka składu orzekającego.

- 8) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 października 2007 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 202, poz. 1463), które weszło w życie 15 listopada 2007 r.

W rozporządzeniu określono wzory protokołów postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz zakres dodatkowych informacji zawartych w protokołach, a także sposób oraz formę udostępniania zainteresowanym protokołu.

- 9) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości

zamówień publicznych (Dz. U. Nr 241, poz. 1763), które weszło w życie 1 stycznia 2008 r.

Rozporządzenie określa kurs złotego w stosunku do euro uwzględniający ogłoszone przez Komisję Europejską równowartości progów stosowania procedur udzielania zamówień wyrażone w walutach krajowych innych niż euro. Kurs złotego wynosi 3,8771.

10) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich (Dz. U. Nr 241, poz. 1762), które weszło w życie 1 stycznia 2008 r.

Określone w rozporządzeniu kwoty, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich odpowiadają kwotom określonym w dyrektywach 2004/18/WE i 2004/17/WE. Wynoszą one dla:

- zamówień, których przedmiotem są usługi lub dostawy – 133.000 euro, 206.000 euro (w zależności od rodzaju zamawiającego tzw. klasycznego) oraz 412.000 euro dla zamawiających tzw. sektorowych,
- zamówień na roboty budowlane – 5.150.000 euro każdego zamawiającego,
- konkursów 133.000 euro, 206.000 euro (w zależności od rodzaju zamawiającego tzw. klasycznego) oraz 412.000 euro dla zamawiających tzw. sektorowych.

2.1.3 Inne ustawy

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (Dz. U. Nr 173, poz. 1219). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy do umów zawartych przez spółkę celową przed dniem zakończenia finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 stosuje się odpowiednio art. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych. Przepis art. 5 ustawy – Prawo zamówień publicznych dotyczy wyłączeń stosowania niektórych

przepisów ustawy w przypadku postępowań o udzielenie zamówienia, których przedmiotem są tylko określone w nim usługi tzw. niepriorytetowe. W istocie stosowanie art. 21 może prowadzić do wyłączenia konkurencji w postępowaniach dotyczących EURO 2012. Z uwagi na fakt, iż jest to niezgodne z prawem Unii Europejskiej zaproponowano w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, uchylenie art. 21 (pkt 2.1.4).

2.1.4 Nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych

Pod koniec 2007 r. Urząd Zamówień Publicznych przygotował projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, który w dniu 18 grudnia 2007 r. został przekazany do uzgodnień międzyresortowych oraz do konsultacji społecznych. Konieczność zmian wynika z zastrzeżeń zgłoszonych przez Komisję Europejską dotyczących niezgodności przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych ze wspólnotowymi dyrektywami 2004/17/WE, 2004/18/WE oraz 89/665/EWG, a także Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską. Przygotowany projekt obejmował zmiany mające na celu usunięcie powyższych sprzeczności.

2.1.5 Prawo UE w dziedzinie zamówień publicznych

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi zagadnienia z dziedziny zamówień publicznych na szczeblu wspólnotowym są:

- **dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi, z uwzględnieniem zmian wynikających z dyrektywy Komisji 2005/51/WE z dnia 7 września 2005 r. zmieniającej załącznik XX do dyrektywy 2004/17/WE i załącznik VIII do dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zamówień publicznych, dyrektywy 2005/75/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2005 r. zawierającej sprostowanie do dyrektywy 2004/18/WE w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi i rozporządzenia Komisji (WE) nr 2083/2005 z dnia 19 grudnia 2005 r. zmieniającego**

dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do progów ich stosowania w zakresie procedur udzielania zamówień, oraz

- **dyrektywa 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych**, z uwzględnieniem zmian wynikających z dyrektywy 2005/51/WE i rozporządzenia (WE) nr 2083/2005.

Poza wyżej wymienionymi na wspólnotowe ramy prawne w dziedzinie zamówień publicznych składają się przyjęte wcześniej następujące akty:

- dyrektywa Rady **89/665/EWG** z 21 grudnia 1989 r. dotycząca koordynacji przepisów prawnych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane;
- dyrektywa Rady **92/13/EWG** z 25 lutego 1992 r. dotycząca koordynacji przepisów prawnych i administracyjnych odnoszących się do stosowania przepisów wspólnotowych w zakresie procedur udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energii, transportu i telekomunikacji;
- rozporządzenie Komisji (WE) nr **2151/2003** z dnia 16 grudnia 2003 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV);
- decyzja Komisji **2005/15/WE** z dnia 7 stycznia 2005 r. dotycząca szczegółowych zasad stosowania procedury przewidzianej w art. 30 dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych;
- rozporządzenie Komisji (WE) nr **1564/2005** z dnia 7 września 2005 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w ramach procedur zamówień publicznych zgodnie z dyrektywami 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

W roku 2007 zostały przyjęte i weszły w życie następujące akty prawa wspólnotowego z zakresu zamówień publicznych:

- **dyrektywa 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniająca dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych** (opublikowana dn. 20 grudnia 2007 r.). Dyrektywa ma na celu zapewnienie wykonawcom ubiegającym się o udzielenie zamówień regulowanych dyrektywami 2004/18/WE i 2004/17/WE bardziej skutecznych środków ochrony prawnej w przypadku, gdy ich interes w uzyskaniu zamówienia doznał lub może doznać uszczerbku wskutek naruszenia prawa wspólnotowego lub przepisów krajowych wdrażających prawo wspólnotowe w postępowaniu o udzielenie zamówienia albo w wyniku bezprawnego bezpośredniego powierzenia wykonywania zamówienia poza procedurami udzielania zamówień publicznych. Termin transpozycji dyrektywy 2007/66/WE do krajowego porządku prawnego został wyznaczony na dzień 20 grudnia 2009 r.
- **rozporządzenie 1370/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i 1107/70** – (opublikowane dn. 3 grudnia 2007 r.) Najistotniejsze postanowienia rozporządzenia mające wpływ na system zamówień publicznych dotyczą kwestii udzielania zamówień in-house, udzielania koncesji na usługi, udzielania zamówień o małych wartościach, preferencji dla MSP, możliwości negocjowania warunków umowy po złożeniu ofert, możliwości ograniczenia podwykonawstwa, obowiązku świadczenia usługi oraz ochrony prawnej. Rozporządzenie zacznie obowiązywać w terminie 24 miesięcy od daty publikacji, tj. 4 grudnia 2009 r.
- **rozporządzenie Komisji (WE) NR 1422/2007 z dnia 4 grudnia 2007 r. zmieniające dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień** – (opublikowane dn. 5 grudnia 2007 r., weszło w życie dn. 1 stycznia 2008 r.)
- **komunikat Komisji Europejskiej określający równowartość progów określonych w dyrektywach 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu**

Europejskiego i Rady (2007/C 301/01) – (opublikowany dn. 13 grudnia 2007 r., wszedł w życie 1 stycznia 2008 r.).

Niezwykle ważną rolę w interpretacji konkretnych przepisów w zakresie zamówień publicznych odgrywa Europejski Trybunał Sprawiedliwości (ETS). W roku 2007 ETS wydał 5 istotnych wyroków w zakresie interpretacji przepisów wspólnotowych w dziedzinie zamówień publicznych:

- wyrok z dnia **19 kwietnia 2007 r. w sprawie C-295/05 (Tragsa)**. Wniosek o wydanie orzeczenia prejudycjalnego został złożony w ramach postępowania toczącego się między Asociación Nacional de Empresas Forestales (krajowym stowarzyszeniem przedsiębiorstw leśnych) i Administración del Estado (administracją państwową) w związku ze skargą kwestionującą reżim prawny, którym objęta jest spółka Transformación Agraria SA. W przedmiotowej sprawie Trybunał orzekł, że Dyrektywa Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. odnosząca się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi, dyrektywa Rady 93/36/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. koordynująca procedury udzielania zamówień publicznych na dostawy i dyrektywa Rady 93/37/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. dotycząca koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane nie stoją na przeszkodzie ustanowieniu reżimu prawnego, takiego jakim objęta jest Tragsa, pozwalającego na to, by jako przedsiębiorstwo publiczne działające jako własna jednostka wykonawcza i służba techniczna szeregu organów administracji publicznej, wykonywała czynności nie podlegając regułom ustanowionym w tych dyrektywach, jeżeli po pierwsze, dane organy administracji publicznej sprawują nad tą spółką kontrolę analogiczną do kontroli, którą sprawują nad własnymi służbami, a po drugie, spółka ta wykonuje zasadniczą część swojej działalności na rzecz tych organów.
- wyrok z dnia **14 czerwca 2007 r. w sprawie 6/05**. Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Symvoulio tis Epikrateias — Grecja) — Medipac — Kazantzidis AE przeciwko Venizeleio-Pananeio (PE.S.Y. KRITIS). W przedmiotowej sprawie Trybunał orzekł, że zasada równego traktowania i obowiązek zachowania przejrzystości sprzeciwiają się, aby instytucja zamawiająca, która wszczęła postępowanie przetargowe na dostawę wyrobów medycznych, wskazując, że wyroby te muszą być zgodne z Farmakopeą Europejską i posiadać oznakowanie CE, odrzuciła proponowane materiały bezpośrednio i z pominięciem procedury

ochronnej, ustanowionej w art. 8 i 18 dyrektywy Rady 93/42/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. dotyczącej wyrobów medycznych zmienionej rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 września 2003 r., ze względów dotyczących zdrowia publicznego, mimo że spełniają one ten wymagany warunek techniczny. Jeśli instytucja zamawiająca uzna, że te wyroby medyczne mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, jest zobowiązana powiadomić właściwy krajowy organ w celu zastosowania rzeczony procedury ochronnej.

- wyrok z dnia **13 grudnia 2007 r. w sprawie C-337/06 Bayerischer Rundfunk e.a.** W przedmiotowej sprawie Trybunał orzekł, że artykuł 1 lit. b) akapit drugi tiret trzecie wariant pierwszy dyrektywy Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. odnoszącej się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi powinien być interpretowany w ten sposób, że finansowanie w przeważającej części przez państwo ma miejsce wówczas, gdy nadawcy publiczni, tacy jak w postępowaniu przed sądem krajowym, są finansowani w przeważającej części z opłat ponoszonych przez posiadaczy odbiorników, nałożonych, obliczanych i pobieranych według zasad takich jak omawiane w postępowaniu przed sądem krajowym.

Artykuł 1 lit. b) akapit drugi tiret trzecie wariant pierwszy dyrektywy 92/50 powinien być interpretowany w ten sposób, że w przypadku finansowania działalności nadawców publicznych, takich jak w postępowaniu przed sądem krajowym, w sposób wskazany w ramach analizy pierwszego pytania prejudycjalnego, przesłanka „finansowania przez państwo” nie wymaga bezpośredniej ingerencji państwa lub innych władz publicznych przy udzielaniu przez nadawcę zamówienia publicznego takiego, jak w postępowaniu przed sądem krajowym.

Artykuł 1 lit. a) pkt iv) dyrektywy 92/50 powinien być interpretowany w ten sposób, że zgodnie z tym przepisem jedynie zamówienia publiczne na usługi w nim wskazane są wyłączone z zakresu stosowania tej dyrektywy.

- wyrok z dnia **18 grudnia 2007 r. w sprawie C-220/06.** Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 43 WE i 49 WE w związku z art. 86 WE, w kontekście procesu liberalizacji usług pocztowych i w świetle wspólnotowych przepisów z dziedziny zamówień publicznych. W przedmiotowej sprawie Trybunał orzekł, że prawo wspólnotowe należy interpretować w ten sposób, że nie stoi ono na przeszkodzie przepisom państwa

członkowskiego pozwalającym organom administracji publicznej powierzać, z pominięciem reguł udzielania zamówień publicznych, świadczenie usług pocztowych zastrzeżonych zgodnie z dyrektywą 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług, publicznej spółce akcyjnej, której kapitał znajduje się w całości w rękach publicznych, i która jest w tym państwie operatorem świadczącym pocztowe usługi powszechne.

- wyrok z dnia **18 grudnia 2007 r. w sprawie C-357/06**. W przedmiotowej sprawie Trybunał orzekł, że artykuł 26 ust. 1 i 2 dyrektywy Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. odnoszącej się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi zmienionej dyrektywą Komisji 2001/78/WE z dnia 13 września 2001 r. sprzeciwia się przepisom krajowym, takim jak będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, uniemożliwiającym przedstawienie ofert w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na usługi, którego wartość przekracza próg uzasadniający zastosowanie dyrektywy 92/50, kandydatom i oferentom, którzy zgodnie z prawem zainteresowanego państwa członkowskiego są uprawnieni do świadczenia danej usługi, również tym, stanowiącym grupę usługodawców, jedynie na podstawie tego, że ich forma prawna nie odpowiada szczególnej kategorii osób prawnych, jaką są spółki kapitałowe. Do sądu krajowego należy - w ramach maksymalnego zakresu uznania, jakie daje mu prawo krajowe - dokonanie wykładni oraz zastosowanie przepisu prawa krajowego zgodnie z wymogami prawa wspólnotowego, a w razie, gdy taka wykładnia zgodna nie jest możliwa, niezastosowanie każdego przepisu prawa krajowego, który byłby sprzeczny z takimi wymogami.

Poza wymienionymi wyżej aktami prawnymi oraz orzecznictwem Trybunału instytucje Unii Europejskiej wydały lub przygotowały inne dokumenty nie mające charakteru wiążącego, ale istotne z punktu widzenia interpretacji unijnych przepisów oraz prowadzenia rządowych polityk w zakresie zamówień publicznych. Należą do nich przede wszystkim:

- Dokument roboczy służb Komisji Europejskiej: Przewodnik jak stosować innowacyjne rozwiązania w procedurach zamówień publicznych (SEC(2007)280)

- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Zamówienia przedkomercyjne: wspieranie innowacyjności w celu zapewnienia trwałości i wysokiej jakości usług publicznych w Europie (COM (2007)799 z dnia 14 grudnia 2007 r.

Ponadto w 2007 r. w instytucjach wspólnotowych trwały prace legislacyjne nad:

- **projektem dyrektywy parlamentu europejskiego i Rady w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów w transporcie drogowym KOM(2007)817.** W dniu 21 grudnia 2007 r. Komisja Europejska przekazała do konsultacji Radzie Unii Europejskiej oraz Parlamentowi Europejskiemu projekt dyrektywy w sprawie promocji czystych i efektywnych energetycznie pojazdów.

Wznowione prace legislacyjne nad dyrektywą mają na celu zobowiązanie zamawiających przy zakupie szeroko rozumianych pojazdów drogowych do stosowania kryteriów uwzględniających zużycie energii, emisję dwutlenku węgla oraz emisję zanieczyszczeń w ścisłym powiązaniu z kosztami cyklu życia produktu. Zgodnie z proponowanymi w projekcie zapisami, od 1 stycznia 2012 r. państwa członkowskie będą musiały uwzględniać koszty eksploatacji w cyklu życia w odniesieniu do zużycia energii, emisji dwutlenku węgla oraz emisji zanieczyszczeń pojazdów jako kryteria przetargowe.

- **projektem dyrektywy Parlamentu europejskiego i Rady w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień publicznych na prace budowlane, dostawy i usługi w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (KOM(2007)766)** mającej zastosowanie do newralgicznych zamówień publicznych na dostawy, roboty budowlane i usługi w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa. Projekt dyrektywy opiera się w dużej mierze na konstrukcji i filozofii dyrektywy 2004/18/WE, ale przedstawia także rozwiązania specyficzne dostosowane do cech charakterystycznych zamówień publicznych w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa. Przepisy te przewidują z jednej strony większą elastyczność dla instytucji zamawiających, a z drugiej konieczne zabezpieczenia, gwarantujące bezpieczeństwo informacji i dostaw.
- **projektem rozporządzenia Komisji zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2195/2002** Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Wspólnego Słownika

zamówień (CPV) oraz dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego procedur udzielania zamówień publicznych w zakresie zmiany CPV.

- **rozporządzeniem w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych zmieniającej Rozporządzenie (WE) nr 2422/2001 z dnia 6 listopada 2001 r.** – przyjęte przez Radę Unii Europejskiej dnia 17 grudnia 2007 r. Rozporządzenie bezpośrednio nakłada na centralne organy rządowe obowiązek uwzględnienia efektywności energetycznej urządzeń biurowych przy organizowaniu zamówień publicznych na komputery, monitory oraz urządzenia do przetwarzania obrazu. Przepisy ww. rozporządzenia odwołują się do amerykańskiego programu znakowania wydajności energetycznej Energy Star. Obowiązek stosowania kryteriów efektywności energetycznej co najmniej równoważnych tym, które określono w specyfikacjach programu Energy Star dotyczy zamówień publicznych na sprzęt biurowy o wartości równej lub przekraczającej równowartość w złotych 133.000 euro. Szczegółowe kryteria efektywności energetycznej na sprzęt biurowy zawarte są w załączniku C Umowy między rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki a Wspólnotą Europejską w sprawie koordynacji programów znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych, który stanowi integralną część rozporządzenia. Przyjęcie przez Wspólnotę amerykańskiego programu znakowania Energy Star ma na celu zwiększenie poziomu wydajnego zarządzania zapotrzebowaniem na energię oraz ochronę źródeł energii, a poprzez to zmniejszanie poziomu zmian klimatycznych.
- **projektem Komunikatu w zakresie zielonych zamówień publicznych oraz planów przyjęcia dyrektywy w tym zakresie.** Przyjęcie komunikatu zapowiedziano na początek 2008 r. Komisja poinformowała, że w komunikacie zaproponowane zostaną procentowe pułapy zielonych zamówień publicznych, które państwa Członkowskie powinny osiągać w zaproponowanej perspektywie czasowej:

Administracja centralna: 30% do końca 2010 r.

50% do końca 2015 r.

Administracja lokalna i regionalna: 20% do końca 2010 r.

50% do końca 2020 r.

Powyższe poziomy odnoszą się do określonego w odnowionej Strategii Zrównoważonego Rozwoju (Renewed Sustainable Development Strategy 2006) celu wyznaczonego dla całej Unii: „zmierzania do osiągnięcia do 2010 r. średniego unijnego poziomu zielonych zamówień publicznych równego poziomowi osiąganemu przez najbardziej zaawansowane w tej dziedzinie państwa członkowskie w roku 2006 r.”

KE poinformowała również o rozpoczęciu prac nad projektem dyrektywy w tym zakresie oraz wskazała jako przybliżoną datę przyjęcia dyrektywy wrzesień 2008 r. Projekt dyrektywy najprawdopodobniej powtórzy procentowe cele zielonych zamówień publicznych, które państwa Członkowskie powinny osiągnąć tak jak zostaną one zaproponowane w Komunikacie.

Urząd Zamówień Publicznych opracował **listy zamawiających**, które stanowią załącznik do dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi oraz do dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych.

Urząd współpracował również z Ministerstwem Gospodarki w opracowaniu dokumentu programowego pn.: **Nowe podejście do zamówień publicznych. Zamówienia publiczne a małe i średnie przedsiębiorstwa, innowacje i zrównoważony rozwój**. Dokument ten stanowić będzie podstawę do przygotowania planu działań w ww. zakresie.

2.2 Kompetencje Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych

2.2.1 Decyzje administracyjne

Zgodnie z art. 154 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, Prezes Urzędu podejmuje rozstrzygnięcia w indywidualnych sprawach przewidzianych ustawą. Prezes Urzędu posiada kompetencje do rozstrzygnięcia spraw w zakresie:

- wyrażenia zgody na zawarcie umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu w postępowaniach o wartości mniejszej niż 10 mln euro dla dostaw i usług oraz 20 mln euro dla robót budowlanych (art. 182 ust. 3 i 4 ustawy);
- nałożenia kary pieniężnej (art. 202 ust. 1 ustawy).
- wpisu na listę organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej, odmowy wpisu lub skreślenia z listy (art. 179 ust. 4 ustawy);

Do dnia wejście w życie przepisów dotyczących utworzenia Krajowej Izby Odwoławczej, to jest do dnia 12 października 2007 r., Prezes Urzędu posiadał także uprawnienie do wydawania decyzji w zakresie wpisu na listę arbitrów, skreślenia z listy oraz zawieszenia arbitra w jego prawach i obowiązkach (art. 173 ust. 2, 8 i 9).

W okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. Prezes Urzędu wydał 146 decyzji administracyjnych w pierwszej instancji oraz 11 decyzji w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy.

Dla porównania, w 2006 roku Prezes Urzędu wydał 2.202 decyzje administracyjne w pierwszej instancji oraz 135 decyzji w wyniku powtórnego rozpatrzenia sprawy.

Znaczący spadek liczby decyzji wydanych w 2007 r. wynika z wyłączenia kompetencji Prezesa Urzędu do wyrażania zgody na zastosowanie trybu innego niż podstawowy oraz do wydawania zgody na zawarcie umowy na okres dłuższy niż 3 lata. Uprawnienia te zostały zniesione z dniem 25 maja 2006 r. Zgodnie z posiadanymi kompetencjami Prezes Urzędu w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 25 maja 2006 r., wydał 1.775 decyzji w pierwszej instancji a więc ponad 80% wydanych w całym roku 2006 oraz 93 decyzje w wyniku powtórnego rozpatrzenia sprawy, to jest blisko 70% wydanych w całym roku 2006.

1. Zawarcie umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu

W zakresie dotyczącym wyrażenia zgody na zawarcie umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu Prezes Urzędu posiada kompetencje do wydania decyzji jedynie w odniesieniu do postępowań o wartości mniejszej niż 10 mln euro dla dostaw i usług oraz 20 mln euro dla robót budowlanych (art. 182 ust. 3 i 4 ustawy).

W sprawach dotyczących wyrażenia przez Prezesa Urzędu zgody na zawarcie umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu zostało wydanych 39 decyzji administracyjnych, w tym 17 decyzji pozytywnych (44%), 1 decyzja negatywna (2%), a w 21 przypadkach postępowanie umorzono z uwagi na ostateczne rozstrzygnięcie protestu przed zakończeniem postępowania administracyjnego (54%).

Dla porównania: w 2006 roku wydano 57 decyzji dotyczących zawarcia umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu, w 9 przypadkach (16%) były to decyzje pozytywne, w 12 przypadkach negatywne (21%), a w 36 przypadkach (63%) postępowanie zostało umorzone z uwagi na ostateczne rozstrzygnięcie protestu w toku prowadzonego postępowania administracyjnego.

W stosunku do roku 2006 r. widoczny jest wyraźny spadek liczby wniosków o wyrażenie zgody na zawarcie umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu, który można łączyć ze znaczną liczbą umorzeń tego typu spraw administracyjnych w 2006 r., co z kolei było związane z krótszymi terminami przewidzianymi na rozpatrywanie odwołań przed zespołami arbitrów w stosunku do trybu i terminów rozpatrywania spraw w procedurze administracyjnej.

2. Nałożenie kary pieniężnej

W 2007 r. Prezes Urzędu wydał 5 decyzji dotyczących nałożenia kary pieniężnej, w tym 4 decyzje o nałożeniu kary oraz 1 decyzję o umorzeniu postępowania z uwagi na okoliczność, że sprawa dotyczyła podmiotu nie będącego zamawiającym w rozumieniu przepisów ustawy. Decyzje o nałożeniu kary pieniężnej były nakładane przez Prezesa Urzędu: w związku z naruszeniem przez zamawiających przepisów ustawy określających przesłanki stosowania trybu zamówienia z wolnej ręki (3 decyzje) oraz w związku z udzieleniem zamówienia bez zastosowania przepisów ustawy (1 decyzja). Dla porównania: w roku 2006 r. została wydana 1 decyzja o nałożeniu kary pieniężnej w związku z brakiem zastosowania przez zamawiającego przy udzielaniu zamówienia procedur określonych ustawą.

3. Wpis, odmowa wpisu i skreślenie z listy organizacji zrzeszających wykonawców, którym przysługują środki odwoławcze

W okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. zostały wydane 2 decyzje Prezesa UZP dotyczących wpisu na listę organizacji zrzeszających wykonawców uprawnionych do składania środków odwoławczych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Oba wnioski, z uwagi na spełnianie przez organizacje je składające kryteriów określonych art. 179 ust. 3 ustawy zostały rozpatrzone pozytywnie.

4. Wpis/skreślenie z listy arbitrów

W 2007 r. zostało wydanych 9 decyzji o skreśleniu z listy arbitrów. Wszystkie decyzje zostały wydane na wniosek arbitrów zainteresowanych wykreśleniem swoich nazwisk z listy.

2.2.2 Wnioski do sądu o stwierdzenie nieważności umowy i wyniki tych wniosków, skargi na orzeczenia Zespołu Arbitrów

W 2007 roku Prezes Urzędu skierował do sądów 3 pozwy o stwierdzenie nieważności umów. Jedno powództwo zostało oddalone w postępowaniu dotyczącym nieuprawnionego - zdaniem Prezesa Urzędu - podziału zamówienia na części i w związku z tym naruszeniem zasady uczciwej konkurencji oraz brakiem przekazania ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich. Sąd uwzględnił drugi pozew w sprawie, której przedmiotem było zakazane ustawą zawarcie przez zamawiającego umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu. Trzecie postępowanie w sprawie dotyczącej pominięcia stosowania przepisów ustawy przy zleceniu wykonania robót budowlanych w związku z nabyciem nieruchomości jest jeszcze w toku.

W 2007 r. Prezes Urzędu wystąpił z 9 skargami na orzeczenia zespołu arbitrów, w których odpowiednio:

- Prezes Urzędu zarzucił, że Zespół Arbitrów dokonał błędnej interpretacji przepisów ustawy, odrzucając odwołanie z uwagi na naruszenie przez wykonawcę art. 184 ust. 2 Pzp oraz § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań (sygn. akt: UZP/ZO/0-782/07). Wykonawca nie dołączył do kopii odwołania załączników. Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił skargę uznając, że niedołączenie do kopii odwołania obligatoryjnych załączników w postaci kopii protestu i kopii

rozstrzygnięcia protestu obliguje Zespół Arbitrów do odrzucenia odwołania, nawet jeśli zamawiający wcześniej był w posiadaniu takich załączników.

- Prezes Urzędu zarzucił, że Zespół Arbitrów dokonał błędnej interpretacji ustawy odrzucając odwołanie wykonawcy przystępującego do postępowania protestacyjnego po stronie zamawiającego z uwagi na fakt, że nie było one poprzedzone protestem (sygn. akt: UZP/ZO/0-341/07). Sąd Okręgowy w Krakowie uwzględnił skargę i uchylił postanowienie Zespołu Arbitrów, uznając że wykonawca, który przystąpił do postępowania toczącego się w wyniku wniesienia protestu po stronie zamawiającego ma możliwość bądź wniesienia samodzielnego odwołania bądź przystąpienia do postępowania odwoławczego (sygn. akt: XII Ga 214/07).
- Prezes Urzędu zarzucił, że Zespół Arbitrów dokonał błędnej interpretacji ustawy odrzucając odwołanie wykonawcy z uwagi na naruszenie art. 184 ust. 2 Pzp oraz § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań (sygn. akt: UZP/ZO/0-791/07). Wykonawca nie załączył do kopii odwołania dowodu uiszczenia wpisu od odwołania. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim uwzględnił skargę i uchylił postanowienie Zespołu Arbitrów, podzielając stanowisko Prezesa UZP, iż przekazanie przez odwołującego zamawiającemu kopii odwołania bez załącznika w postaci kopii dowodu uiszczenia wpisu od odwołania, który jest elementem dodatkowym, podlegającym uzupełnieniu, nie mogło pociągać za sobą sankcji przewidzianych w art. 187 ust. 4 pkt 8 Pzp w postaci odrzucenia odwołania (sygn. akt: II Ca 431/07).
- Prezes Urzędu zarzucił, że Zespół Arbitrów dokonał błędnej interpretacji ustawy odrzucając odwołanie wykonawcy przystępującego do postępowania protestacyjnego po stronie zamawiającego z uwagi na fakt, że nie było one poprzedzone protestem (sygn. akt: UZP/ZO/0-458/07). Sąd Okręgowy w Katowicach uwzględnił skargę i uchylił postanowienie Zespołu Arbitrów uznając, że wykonawca, który był uczestnikiem postępowania protestacyjnego i wykazał interes prawny we wniesieniu odwołania od rozstrzygnięcia protestu był

uprawniony do wniesienia samodzielnego odwołania na mocy przepisu art. 184 ust. 1 Pzp (sygn. akt: XIX Ga 237/07).

- Prezes Urzędu zarzucił, że Zespół Arbitrów naruszył art. 184 ust. 2 i art. 187 ust. 4 pkt 8 Pzp odrzucając odwołanie, którego kopię dla zamawiającego wykonawca nadał w urzędzie pocztowym w ostatnim dniu terminu przysługującego na wniesienie odwołania, a zamawiający otrzymał ją dzień później (sygn. akt: UZP/ZO/0-96/07). Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił skargę, uznając, że skuteczność zachowania terminu poprzez złożenie odwołania w placówce operatora publicznego zastrzeżona jest wyłącznie dla wniesienia odwołania do Prezesa UZP (sygn. akt: V Ca 467/-7). Kopia odwołania przeznaczona dla zamawiającego, nawet nadana w placówce pocztowej, musi do niego dotrzeć najpóźniej w ciągu pięciu dni od dnia rozstrzygnięcia protestu.
- Prezes Urzędu zarzucił, że Zespół Arbitrów dokonał błędnej interpretacji przepisów ustawy oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, poprzez przyjęcie, że trzyletni okres, w którym wykonawca musi wykazać się wymaganym doświadczeniem, kończy się z dniem wszczęcia postępowania, a nie z dniem składania ofert (sygn. akt: UZP/ZO/0-3051/06) Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił skargę, zgadzając się ze stanowiskiem Zespołu Arbitrów, że data ogłoszenia postępowania jest ostatnim dniem kończącym trzyletni okres, w którym wykonawca może wykazać się wymaganym przez zamawiającego doświadczeniem (sygn. akt: V Ca 281/07).
- Prezes Urzędu zarzucił, że Zespół Arbitrów naruszył art. 179 ust. 1, art. 179 ust. 1 lit. b oraz art. 191 ust. 3 Pzp poprzez unieważnienie postępowania prowadzonego w trybie konkursu na skutek wniesienia środków ochrony prawnej, które nie przysługiwały uczestnikom konkursu (sygn. akt: UZP/ZO0-3006/06 i UZP/ZO/0-3017/06). Sąd Okręgowy w Warszawie przyznał rację Prezesowi UZP, że korzystający ze środków ochrony prawnej winni wykazać w pierwszym rzędzie istnienie interesu prawnego, a więc wskazać, że organizator konkursu naruszył przepisy Pzp, w związku z czym jego interes prawny doznał lub mógł doznać uszczerbku oraz że między naruszeniem tych przepisów a uszczerbkiem interesu

prawnego istnieje związek przyczynowy. Jednocześnie Sąd Okręgowy uznał, że nie można braku interesu prawnego odwołującego się upatrywać jedynie w tym, że odwołanie to zmierza do obejścia zakazu wynikającego z art. 179 ust. 1 lit. b Pzp (sygn. akt: V Ca 149/07).

- Prezes Urzędu zarzucił w dwóch przypadkach, że Zespoły Arbitrów dokonały błędnej interpretacji przepisów ustawy w zakresie progów, od których uzależniona jest możliwość wniesienia odwołania, poprzez uznanie, że odwołanie w postępowaniu na roboty budowlane przysługuje od wartości zamówienia równej lub przekraczającej 5.278.000 euro (sygn. akt: UZP/ZO/0-991/07 i UZP/ZO/0-984/07). Zarówno Sąd Okręgowy w Gdańsku, jak i w Zielonej Górze, uwzględnił skargi Prezesa UZP stwierdzając, że w przypadku postępowań o udzielenie zamówienia na roboty budowlane odwołanie przysługuje, jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty 137.000 lub 211.000 euro (sygn. akt: V Gaz 90/07 i XII Ga 349/07).

Od dnia 11.06.2007 r. na mocy art. 198 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych Prezes Urzędu ma uprawnienie do wnoszenia skargi kasacyjnej do Sądu Najwyższego od wyroku sądu okręgowego rozstrzygającego o skardze na wyrok zespołu arbitrów lub Krajowej Izby Odwoławczej. W roku 2007 Prezes Urzędu Zamówień Publicznych z tego uprawnienia nie skorzystał.

2.2.3 Kontrola udzielania zamówień publicznych

Prezes Urzędu przeprowadza kontrole zamówień publicznych, których celem jest zbadanie zgodności udzielenia zamówienia publicznego z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych. Kontrole Prezesa Urzędu mają charakter kontroli uprzednich (ex ante), tj. kontroli przeprowadzanych przed zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego lub kontroli następczych (ex post), przeprowadzanych po zawarciu umowy.

Prezes Urzędu ma obowiązek przeprowadzić kontrolę uprzednią postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, gdy:

- wartość szacunkowa zamówienia jest równa lub przekracza 10 mln euro dla dostaw i usług oraz 20 mln euro dla robót budowlanych (art. 167 ust. 2 ustawy),

- wniosek o przeprowadzenie kontroli złoży instytucja zarządzająca, o której mowa w przepisach o Narodowym Planie Rozwoju, w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju lub w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (art. 161 ust. 4 ustawy).

Ponadto Prezes Urzędu ma obowiązek przeprowadzenia kontroli następczej postępowania na wniosek instytucji, o której mowa w art. 161 ust. 4 ustawy.

Prezes Urzędu może również wszcząć kontrolę uprzednią, jak i następczą, z urzędu.

W roku 2007 zakończone zostały 273 kontrole uprzednie oraz 76 kontroli następczych. Oznacza to spadek w stosunku do poprzedniego roku liczby kontroli uprzednich oraz wzrost liczby kontroli następczych (w 2006 r. przeprowadzono ich odpowiednio 296 oraz 64).

Łączna wartość szacunkowa postępowań objętych tymi kontrolami przekroczyła 45,7 mld złotych, a zatem była większa o ok. 11,7 mld zł od wartości zamówień skontrolowanych w 2006 r. (ponad 34 mld zł).

2.2.3.1 Kontrola uprzednia

W 2007 r. Prezes Urzędu przeprowadził 273 kontrole uprzednie, z tego 271 kontroli obligatoryjnych, których obowiązek wszczęcia wynikał z ustawy. Spośród kontroli przeprowadzonych obligatoryjnie 6 zostało wszczętych na wniosek instytucji, o których mowa w art. 161 ust. 4 ustawy, natomiast pozostałe 265 dotyczyło postępowań o wartościach równych lub przekraczających 10 mln euro dla dostaw i usług oraz 20 mln euro dla robót budowlanych.

Większość (148, tj. ok. 54%) postępowań zostało przeprowadzonych przez zamawiających „klasycznych”, natomiast 125 postępowań (ok. 46%) - przez zamawiających „sektorowych”. Jednocześnie wartość zamówień udzielanych przez zamawiających sektorowych była wyższa od wartości zamówień udzielanych przez zamawiających klasycznych, wartości te wynosiły odpowiednio: ok. 29 mld złotych oraz ok. 16 mld złotych.

75 kontroli uprzednich (ok. 27%) dotyczyło zamówień współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Całkowita wartość szacunkowa tych zamówień przekroczyła 12,8 mld złotych.

Większość z nich była współfinansowana ze środków Funduszu Spójności (39, tj. 52%) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (31, tj. ok. 41%). Przedmiotem zamówień współfinansowanych z funduszy unijnych były przede wszystkim roboty budowlane w zakresie budowy i modernizacji sieci wodno-kanalizacyjnych oraz dróg. Pozostałe zamówienia dotyczyły najczęściej przeprowadzania studiów podziemnych dla nauczycieli oraz zakupu pracowni komputerowych.

2.2.3.2 Wyniki kontroli uprzednich

W 79 kontrolach uprzednich (ok. 29%) nie stwierdzono żadnych naruszeń ustawy Prawo zamówień publicznych. W roku 2006 odsetek ten stanowił 23% wszystkich kontroli uprzednich.

W 156 przypadkach (ok. 57% wszystkich kontroli uprzednich) stwierdzono naruszenia ustawy nie mające wpływu na wynik postępowania. Oznacza to spadek o 12% w stosunku do 2006 r., kiedy naruszenia takie wykryto w 69% kontroli.

Naruszenia nie mające wpływu na wynik postępowania w 2007 r. dotyczyły najczęściej:

- wypełniania protokołu postępowania,
- zakresu żądanych od wykonawców dokumentów,
- treści ogłoszeń o zamówieniu,
- wartości kwoty, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, podawanej bezpośrednio przed otwarciem ofert.

W 29 przypadkach (ok. 11% kontroli uprzednich) stwierdzono naruszenia skutkujące zaleceniem ich usunięcia w prowadzonym postępowaniu. W 2006 r. zalecenia takie wydano w 4,5% kontroli.

Zalecenia usunięcia określonych naruszeń dotyczyły sprzecznych z ustawą czynności zamawiającego, które co do zasady mogły mieć wpływ na wynik postępowania, a ich usunięcie było możliwe na tym etapie postępowania (tj. po wyborze oferty najkorzystniejszej i przed zawarciem umowy). Zalecenia te dotyczyły dokonania lub

powtórzenia przez zamawiającego pewnych czynności, w szczególności powtórzenia czynności oceny ofert tj. wezwania wykonawców do przedłożenia określonych dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, odrzucenia wskazanych ofert bądź wykluczenia wykonawcy.

W 9 kontrolach (ok. 3,3% przypadków) stwierdzono naruszenia skutkujące zaleceniem unieważnienia prowadzonego postępowania. W 2006 r. odsetek ten był podobny i wynosił 3,5%.

Naruszenia, z powodu, których wydano zalecenie unieważnienia postępowania dotyczyły:

- wyboru oferty wykonawcy, który podlegał obligatoryjnemu wykluczeniu z postępowania z powodu niespełnienia warunków udziału, nieprzedłożenia dokumentów potwierdzających spełnienie tych warunków lub niewniesienia prawidłowego wadium, w sytuacji, gdy była to jedyna oferta złożona w postępowaniu,
- wyboru oferty podlegającej obligatoryjnemu odrzuceniu, w sytuacji, gdy była to jedyna oferta złożona w postępowaniu,
- nierównego traktowania wykonawców w zakresie oceny spełniania przez nich warunków udziału w postępowaniu i wykluczenia z postępowania,
- zmiany warunków udziału w postępowaniu,
- niezgodnego z ustawą zastosowania instytucji dopuszczenia składania przez wykonawców ofert wariantowych,
- negocjowania z wybranym wykonawcą, w trybie przetargu nieograniczonego, ceny oferty, która przekraczała kwotę, jaką zamawiający mógł przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia,
- naruszenia zasady uczciwej konkurencji poprzez opisanie przedmiotu zamówienia i kryteriów oceny ofert ze wskazaniem znaków towarowych,
- zastosowania podmiotowych kryteriów oceny ofert.

W czterech przypadkach zamawiający zgłosili zastrzeżenia do zalecenia unieważnienia postępowania. Trzykrotnie Prezes Urzędu nie uwzględnił wniesionych zastrzeżeń i przekazał je Radzie Zamówień Publicznych, która w drodze uchwały oddaliła te zastrzeżenia. W jednym przypadku Prezes Urzędu uwzględnił zastrzeżenia zamawiającego i odstąpił od zalecenia unieważnienia postępowania.

Ponadto w trzech sprawach zamawiający wnieśli zastrzeżenia do zalecenia usunięcia określonych naruszeń. W jednym przypadku zastrzeżenia te zostały przez Prezesa Urzędu uwzględnione. Nieuwzględnienie pozostałych miało, zgodnie z przepisami ustawy, charakter ostateczny.

Z przedstawionych danych wynika, że zamawiający co do zasady nie kwestionują zaleceń pokontrolnych Prezesa UZP. Ogółem jedynie w siedmiu na 40 kontroli, w których wydano zalecenia, zgłaszane były zastrzeżenia (ok. 17,5%). W pozostałych sprawach zamawiający wykonywali zalecenia nie wnosząc zastrzeżeń.

2.2.3.3 Kontrola następcza

W 2007 r. zakończono 76 kontroli następczych, tj. o 16% więcej niż w roku poprzednim. Łączna wartość szacunkowa postępowań objętych kontrolą następczą przekroczyła 620 mln złotych.

39 (ok. 51,5%) spośród zakończonych kontroli następczych dotyczyło kontroli wszczętych obligatoryjnie na wniosek instytucji zarządzających, o której mowa w przepisach o Narodowym Planie Rozwoju, w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju lub w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (art. 161 ust. 4 ustawy). Ich łączna wartość wyniosła ok. 237 mln złotych.

Wszystkie zamówienia skontrolowane na podstawie art. 161 ust. 4 ustawy były współfinansowane ze środków Unii Europejskiej. Najwięcej spośród nich (20, tj. ok. 51%) dotyczyło postępowań dofinansowanych ze środków Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego (ZPORR), ponadto 8 postępowań (ok. 20%) - z SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006, 5 (ok. 13%) - z Funduszu Spójności, zaś pozostałe – ze środków m.in. SPOT i INTERREG.

Poza kontrolami następczymi wszczętymi obligatoryjnie na podstawie art. 161 ust. 4 ustawy, Prezes Urzędu przeprowadził także 37 (ok. 48,5%) kontroli następczych fakultatywnych, o łącznej wartości ok. 386 mln złotych.

Kontrole te zostały wszczęte na wniosek wykonawców uczestniczących w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, parlamentarzystów, organów ścigania oraz organów administracji państwowej i samorządowej.

2.2.3.4 Wyniki kontroli następczych

W dwóch przypadkach (ok. 2,5% kontroli następczych) zamawiający nie naruszyli żadnych przepisów ustawy, zaś pozostałe 74 kontrole zakończyły się ujawnieniem nieprawidłowości. W roku 2006 r. również tylko w dwóch kontrolach następczych nie wykryto żadnych nieprawidłowości.

W 2007 r. w 39 (ok. 51,5%) kontrolach następczych stwierdzono naruszenia nie mające wpływu na wynik postępowania, które dotyczyły najczęściej:

- zakresu żądanych od wykonawców dokumentów,
- treści ogłoszeń o zamówieniu,
- określania warunków udziału w postępowaniu w sposób mogący naruszać uczciwą konkurencję,
- stosowania niewłaściwego kursu euro do ustalenia wartości szacunkowej zamówienia,
- wypełniania protokołu postępowania,
- wartości kwoty jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, podawanej bezpośrednio przed otwarciem ofert.

W 35 kontrolach następczych (ok. 46%) stwierdzono naruszenia skutkujące nieważnością umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Naruszenia, z powodu, których stwierdzano, że umowa zawarta z wykonawcą jest nieważna, dotyczyły w przeważającej części czynności oceny ofert. W 16 kontrolach (ok. 46%), w których stwierdzono nieważność umowy, ujawniono, że umowy te były zawarte z wykonawcami, którzy podlegali obligatoryjnemu wykluczeniu bądź ich oferty podlegały obligatoryjnemu odrzuceniu. W trakcie kontroli stwierdzano także, że zmiany zawartej umowy są nieważne, ponieważ zostały dokonane z naruszeniem przepisów ustawy. Pozostałe naruszenia skutkujące nieważnością umowy w sprawie zamówienia publicznego polegały m.in. na niezasadnym wyborze trybu udzielenia zamówienia, zmianie warunków udziału w postępowaniu, opisie przedmiotu zamówienia w sposób naruszający uczciwą

konkurencję, zawarciu umowy przed upływem 7 dni od przekazania wykonawcom informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty.

W przypadku kontroli następczych zamówień udzielonych przez jednostki sektora finansów publicznych, w których wykryto naruszenia ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2005 r., Nr 14, poz. 114 ze zm.), Prezes Urzędu zawiadamiał o stwierdzonym naruszeniu właściwego rzeczownika dyscypliny finansów publicznych. Zawiadomienie do rzeczownika skierowano w 28 kontrolach następczych (ok. 37% wszystkich kontroli następczych).

W 13 przypadkach (ok. 46% spraw, w których zawiadomiono rzeczownika) rzeczownicy wnieśli o ukaranie do właściwej komisji orzekającej. W dwóch sprawach rzeczownik dyscypliny finansów publicznych odmówił wszczęcia postępowania wyjaśniającego. W pierwszej z ww. sytuacji rzeczownik uzasadnił odmowę wszczęcia postępowania treścią opinii powołanego przez siebie biegłego odmiennej od opinii biegłego powołanego przez Urząd Zamówień Publicznych w toku prowadzonej kontroli. W drugiej sprawie rzeczownik zakwestionował wskazane przez Prezesa UZP naruszenie polegające na sformułowaniu przez zamawiającego warunku udziału w postępowaniu dotyczącego doświadczenia, w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji. W związku ze złożeniem przez Prezesa UZP zażalenia na ww. postanowienie rzeczownika, Główny Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych uchylił rzeczone postanowienie i polecił wszcząć w sprawie postępowanie wyjaśniające. W dwóch przypadkach rzeczownik dyscypliny finansów publicznych wydał postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego ze względu na znikomą szkodliwość dla finansów publicznych. W dwóch kolejnych przypadkach rzeczownik dyscypliny umorzył postępowanie wyjaśniające ze względu na brak znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych. O sposobie załatwienia pozostałych spraw przez rzeczowników dyscypliny finansów publicznych Prezes Urzędu jeszcze nie został poinformowany.

Następstwem przeprowadzenia jednej kontroli następczej było wszczęcie przez Prezesa Urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia kary pieniężnej.

W pozostałych sprawach, w których stwierdzono naruszenia skutkujące nieważnością umowy w sprawie zamówienia publicznego, wystąpiono do instytucji zarządzających, pośredniczących lub wdrażających fundusze UE z prośbą o informację, czy wobec

zamawiającego – beneficjenta środków unijnych zostały wyciągnięte konsekwencje w związku z wynikami kontroli. Ponadto w jednej sprawie odstąpiono od zawiadomienia rzecznika dyscypliny finansów publicznych z uwagi na brak podstaw do ukarania z powodu zmiany przepisów, które po zakończeniu kontroli stały się względniejsze dla sprawcy naruszenia (art. 24 ust. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych). W dwóch sprawach rozpatrywane są zastrzeżenia zamawiającego do wyników kontroli.

2.2.3.5 Kontrola doraźna. Kontrola legalności wyboru trybu udzielenia zamówienia, wszczynana na podstawie analizy zawiadomień kierowanych do Prezesa UZP

Zamawiający zobowiązany jest do zawiadomienia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o wszczęciu postępowania w trybie z wolnej ręki, negocjacji bez ogłoszenia, negocjacji z ogłoszeniem oraz dialogu konkurencyjnego. W postępowaniach wszczynanych w trybie z wolnej ręki oraz negocjacji bez ogłoszenia obowiązek ten zachodzi wówczas, gdy wartość szacunkowa zamówienia jest równa lub przekracza kwoty 137.000 euro, 211.000 euro oraz 412.000 euro (w zależności od rodzaju zamawiającego), natomiast w przypadku trybów negocjacji z ogłoszeniem oraz dialogu konkurencyjnego, gdy wartość jest równa lub przekracza 20.000.000 euro dla robót budowlanych i 10.000.000 euro dla dostaw i usług.

W okresie od 01.01.2007 r. do 31.12.2007 r. do UZP wpłynęło ogółem **1.272** zawiadomienia.

Najliczniejszą grupą zamawiających, którzy nadesłali zawiadomienia w okresie od 01.01.2007 r. do 31.12.2007 r. stanowiły:

- podmioty sektora samorządowego - łącznie **381 (29,9%)**, w tym:
 - gminy - **181**
 - województwa - **30**
 - powiaty - **5**
 - inne podmioty sektora samorządowego – **165**
- jednostki sektora finansów publicznych, inne niż ministerstwa i urzędy centralne (m.in. Wojsko Polskie, Policja, Straż Graniczna, sądy, NFZ, agencje państwowe,

szkoły wyższe, instytuty, NBP, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad) - 274 (21,6%) postępowań,

- zamawiający sektorowi (m.in. elektrownie, kolej, kopalnie) - 215 (16,9%) postępowań,
- ministerstwa – 185 (14,6%)
- szpitale (pzo) – 152 (11,9%)
- inne podmioty – 65 (5,1%)

Spośród 1.272 nadesłanych zawiadomień **259 (20,4%)** dotyczyło dostaw, **945 (74,3%)** usług, **68 (5,3%)** robót budowlanych.

Zawiadomienia przesłane przez zamawiających dotyczyły następujących trybów:

- trybu z wolnej ręki – **997 (78,4%)**,
- trybu negocjacji bez ogłoszenia – **172 (13,5%)**,
- trybu negocjacji z ogłoszeniem - **6 (0,5%)**,
- trybu dialogu konkurencyjnego – **9 (0,7%)**,
- zawarcie umowy na okres dłuższy niż 4 lata – **79 (6,2%)**,
- zawarcie umowy ramowej na okres dłuższy niż 4 lata – **9, (0,7%)**

Jak wynika z powyższego najczęściej stosowanym trybem, o którym wszczęciu informowali zamawiający był tryb zamówienia z wolnej ręki. Jednocześnie, w zakresie trybu zamówienia z wolnej ręki najczęściej wskazywaną podstawą prawną był art. 67 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 3 ustawy. Zamawiający informowali, że z przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze, bądź z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, wynikających z odrębnych przepisów, albo w przypadku udzielania zamówienia w zakresie działalności twórczej lub artystycznej, zamówienie mogło być świadczone tylko przez jednego wykonawcę. W zawiadomieniach uzasadniano wybór zamówienia z wolnej ręki także wyjątkową sytuacją niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia, a nie można zachować terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia;

W **281 sprawach** przeprowadzono tzw. postępowania wyjaśniające. W postępowaniach tych zwrócono się z prośbą o dodatkowe wyjaśnienia, dotyczące informacji przedstawionych w zawiadomieniach albo też o wyjaśnienia wraz dokumentacją z prowadzonych postępowań. Analiza przesłanych przez zamawiającego wyjaśnień oraz dokumentów była w **23** przypadkach podstawą wszczęcia kontroli.

Jednocześnie, w celu zbadania wystąpienia przesłanek zastosowania określonych trybów – w szczególności art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy, skierowano **130 próśb o opinię** do właściwych w sprawie organów lub instytucji. W **6** sprawach przesłane opinie były podstawą wszczęcia kontroli.

Na podstawie analizy przesłanych zawiadomień Prezes Urzędu przeprowadził **155** kontroli w zakresie legalności wyboru trybu udzielenia zamówienia (tzw. kontrole doraźne), z tego - **145** kontrole dotyczyły trybu zamówienia z wolnej ręki (ok. **93,6%**) natomiast **10** kontroli dotyczyło wyboru trybu negocjacji bez ogłoszenia (ok. **6,4 %**). Spośród przeprowadzonych kontroli **109** stanowiło kontrolę następczą, natomiast **46** uprzednią. Szacunkowa wartość wszystkich postępowań, które zostały poddane kontroli wyniosła około **680 mln zł**.

Liczba przeprowadzonych kontroli w stosunku do zawiadomień, które wpłynęły do UZP w 2007 r. stanowi **12,2%**. W wyniku przeprowadzenia kontroli w zakresie legalności wyboru trybu:

- w **56,1%** postępowań nie stwierdzono naruszeń ustawy;
- w **39,3%** postępowań ujawniono naruszenia, z czego w 19 (**12,2 %**) sprawach zalecono unieważnienie postępowania (w kontrolach uprzednich), a w 42 (**27,1%**) stwierdzono naruszenia skutkujące nieważnością zawartej umowy (w kontrolach następczych);
- w **4,6%** stwierdzono brak obowiązku stosowania ustawy przez zamawiającego.

Odnosnie kontroli uprzednich przeprowadzonych przez UZP w **2** przypadkach wniesiono zastrzeżenia do zaleceń pokontrolnych wskazujących na konieczność unieważnienia postępowania. Jedno z nich było przedmiotem rozstrzygnięcia Rady Zamówień Publicznych, drugie natomiast Krajowej Izby Odwoławczej, która z dniem 05.12.2007 r. przejęła kompetencje Rady Zamówień Publicznych w tym zakresie. Obie instytucje

podtrzymały zalecenie unieważnienia postępowania. W **16** przypadkach zamawiający przesłali do UZP informację o zastosowaniu się do zaleceń pokontrolnych.

W **26** przypadkach skierowano zawiadomienia do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych o ujawnionym naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. Z informacji przekazanych przez rzeczników wynika, iż w **11** sprawach skierowano wnioski o ukaranie do komisji orzekającej, w **1** przypadku uniewinniono od zarzutu naruszenia dyscypliny finansów publicznych, w **1** przypadku odmówiono wszczęcia postępowania wyjaśniającego, natomiast w **1** przypadku umorzono postępowanie wyjaśniające.

2.2.4 Wydawanie Biuletynu Zamówień Publicznych

Jedną z ważniejszych kompetencji Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych określonych w art. 154 ustawy Prawo zamówień publicznych jest wydawanie Biuletynu Zamówień Publicznych zawierającego ogłoszenia przewidziane ustawą Prawo zamówień publicznych.

Od początku 2006 roku Biuletyn Zamówień Publicznych wydawany jest wyłącznie w postaci elektronicznej. Do nowelizacji z 13 kwietnia 2007 roku ogłoszenia publikowane w Biuletynie przesyłane były na papierowych formularzach określonych rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów lub (fakultatywnie) w postaci elektronicznej.

Nowelizacja z 13 kwietnia 2007 roku zmieniła zasady publikacji ogłoszeń. Ogłoszenia zamieszczane są samodzielnie przez zamawiających za pomocą elektronicznych, interaktywnych formularzy udostępnianych przez Urząd na internetowych stronach portalu zamówień publicznych. Zmienione zostały również kwoty wartości zamówień, od których zachodzi obowiązek zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie. W roku 2007 wynosiły one od 14.000 euro do progów unijnych (5.278.000 euro dla robót budowlanych oraz 137.000 euro lub 211.000 euro, a w przypadku zamówień sektorowych 422.000 euro, dla dostaw i usług) a przed nowelizacją od 60.000 euro do progów unijnych.

Obecnie jedynie sprostowania do zamieszczonych ogłoszeń przesyłane są przez zamawiającego elektronicznie do Prezesa Urzędu, który następnie niezwłocznie publikuje je w postaci obwieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.

W roku 2007 w Biuletynie Zamówień Publicznych zamieszczono 195.003 ogłoszenia, z czego:

- 101.771 ogłoszeń o zamówieniu,
- 174 ogłoszenia o konkursie,
- 89.733 ogłoszenia o udzieleniu zamówienia,
- 91 ogłoszeń o wyniku konkursu,
- 3.234 sprostowania dotyczące wcześniej zamieszczonych ogłoszeń.

Kwietniowa nowelizacja ustawy zniosła natomiast obowiązek publikowania na portalu zamówień publicznych uproszczonych ogłoszeń o postępowaniach o wartości od 6.000 euro do 60.000 euro.

2.2.5 Informatyzacja systemu zamówień publicznych

W 2007 roku przeprowadzono szereg działań mających na celu uproszczenie, ułatwienie i przyspieszenie procesu udzielania zamówień publicznych dzięki możliwościom, jakie niosą nowoczesne techniki teleinformatyczne.

Celem Urzędu w zakresie informatyzacji było zwiększenie przejrzystości rynku zamówień publicznych poprzez poszerzenie dostępu do informacji dotyczących prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

W marcu 2007 roku zmieniona została struktura organizacyjna Urzędu. Utworzony został Departament Informatyzacji i Analiz Systemowych. W zakres działania departamentu wchodziły m. im. zadania związane z informatyzacją systemu zamówień publicznych.

W roku 2007 przedstawiciele Urzędu brali czynny udział w pracach Międzyresortowego Zespołu ds. Informatyzacji przekształconego później w Komitet Rady Ministrów ds. Informatyzacji i Łączności. W trakcie tych prac Urząd przedstawił m.in. projekt opinii odnośnie konieczności zmian w ustawie o zamówieniach publicznych w kontekście przedsięwzięć informatycznych oraz informację Prezesa UZP na temat nowelizacji ustawy Prawo zamówień Publicznych. Zaproponowano także rekomendacje i uwagi dotyczące:

- dialogu konkurencyjnego, w związku z nowelizacją ustawy Prawo zamówień publicznych,
- projektu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- projektu koncepcji szkoleń CORA – Centrum Otwartych Rozwiązań dla Administracji,

- projektu ustawy o Agencji Badań.

Nowelizacja ustawy Prawo zamówień publicznych, która weszła w życie w czerwcu 2007 roku w istotny sposób zmieniła zasady publikacji ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych. Dzięki temu na portalu UZP, a więc publicznie, dostępna stała się pełna informacja dotycząca znacznie większej liczby postępowań niż miało to miejsce wcześniej. Informacja ta dotyczy postępowań o wartości zamówienia od 14.000 euro do progów unijnych. Taka zmiana funkcjonowania portalu przyczyniła się do zwiększenia konkurencyjności oraz przejrzystości rynku zamówień publicznych.

W tym samym czasie uproszczono również zasady przekazywania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach. System informatyczny do przesyłania rocznych sprawozdań został uruchomiony w grudniu 2007 r. Sprawozdania za 2007 r. były przysyłane wyłącznie w postaci elektronicznej bez obowiązującego dotychczas potwierdzenia w postaci pisemnej. Zmiana ta uczyniła obowiązek sprawozdawczy mniej uciążliwym niż miało to miejsce do tej pory.

Wg rocznych sprawozdań w 2007 roku przeprowadzono zaledwie 80 postępowań w trybie licytacji elektronicznej. W 2007 roku udział liczby przeprowadzonych licytacji we wszystkich trybach udzielania zamówień publicznych wyniósł 0,05% (dla porównania w roku 2006 udział ten wynosił 0,03% a w 2005 - 0,04%). Z powyższych danych wynika, że popularność tego trybu jest nadal znikoma, czego przyczyn można upatrywać między innymi w niewielkim rozpowszechnieniu podpisu elektronicznego oraz trudności przekroczenia mentalnej bariery polegającej na porzuceniu papieru jako nośnika informacji.

W niewielkim stopniu wykorzystywano również możliwości oferowane przez aukcję elektroniczną. Zamiar zastosowania aukcji elektronicznej musi być zawarty w ogłoszeniu o zamówieniu. W 2007 roku został on zadeklarowany w 106 ogłoszeniach zamieszczonych w Biuletynie Zamówień Publicznych (na portalu UZP), co stanowi w porównaniu do roku poprzedniego istotny wzrost, ponieważ w roku 2006 zamawiający zadeklarowali zastosowanie aukcji w zaledwie 15 ogłoszeniach.

Znikome zainteresowanie wzbudziła możliwość ustanowienia dynamicznego systemu zakupów, który jest w pełni elektronicznym procesem udzielania zamówień na dostawy

powszechnie dostępne nabywane na podstawie umowy sprzedaży lub usługi powszechnie dostępne.

Istotne znaczenie dla funkcjonowania systemu zamówień publicznych miała rozbudowa portalu internetowego Urzędu Zamówień Publicznych (www.portal.uzp.gov.pl). Portal ten działa równolegle do serwisu internetowego Urzędu (www.uzp.gov.pl), ale w odróżnieniu od niego zawiera informacje i narzędzia wspomagające elektroniczny proces udzielania zamówień publicznych. W 2007 roku dokonano wielu zmian w funkcjonowaniu portalu, m.in.:

- ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych zamieszczane są samodzielnie przez zamawiających poprzez aplikację dostępną przez portal (wyjątkiem są sprostowania ogłoszeń przesyłane elektronicznie do Prezesa Urzędu w celu zamieszczenia w Biuletynie);
- przeniesiono na portal Biuletyn Zamówień Publicznych;
- ogłoszenia zamieszczane w BZP umieszczonym na portalu dostępne są nie tylko przez wyszukiwarkę, ale również w postaci codziennych archiwów zawierających pliki z ogłoszeniami w formacie html;
- dla potrzeb klientów przetwarzających w sposób automatyczny ogłoszenia publikowane w BZP udostępniane są na portalu ogłoszenia w formacie xml, co umożliwia sprawne ich zaimportowanie do dowolnego systemu bazodanowego;
- rozbudowano portal o możliwość elektronicznego przesyłania rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach publicznych.

W końcu roku 2007 na portalu Urzędu zarejestrowanych było ok. 31.000 podmiotów.

W związku z rozbudową elektronicznych narzędzi komunikacji z Urzędem w roku 2007 rosła liczba zarejestrowanych podmiotów mających możliwość zamieszczania ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych i rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach. Pod koniec roku 2007 wynosiła ona około 20.000.

Dodatkowym narzędziem znajdującym się na portalu jest forum dyskusyjne umożliwiające wymianę wiedzy z zakresu zamówień publicznych.

W roku 2007 zmodyfikowano oprogramowanie skrzynki eSender służącej do zautomatyzowanego przesyłania ogłoszeń do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej

(OJ/S) dostosowując je do zmienionych zasad wymiany informacji z Urzędem Oficjalnych Wydawnictw Wspólnot Europejskich. Zakupiono również oprogramowanie klienta skrzynki eSender w celu bezpłatnego udostępniania go wszystkim zainteresowanym korzystaniem z tego sposobu przekazywania ogłoszeń do OJ/S oraz zademonstrowania możliwości skrzynki.

W roku 2007 rozpoczęto także projekt mający na celu modyfikację platformy do prowadzenia aukcji i licytacji elektronicznych oraz dostosowanie jej do obowiązujących przepisów. Po ukończeniu prac platforma zostanie bezpłatnie udostępniona zainteresowanym zamawiającym.

Pod koniec 2007 r. rozpoczęto duży projekt badawczy prowadzony we współpracy z Uniwersytetem Łódzkim. Celem badań prowadzonych pod nazwą „Informatyzacja polskiego systemu zamówień publicznych – stan obecny, oczekiwania, bariery” jest uzyskanie pogłębionej, obiektywnej wiedzy na temat stopnia wykorzystania narzędzi informatycznych podczas udzielania zamówień publicznych w Polsce.

Badaniami zostaną objęci przedstawiciele zamawiających, wykonawców (ze szczególnym uwzględnieniem sektora MSP), komercyjnych firm informatycznych oraz firm doradczych i szkoleniowych.

Jednym z elementów badań jest ustalenie aktualnego stanu wykorzystywania narzędzi informatycznych w procedurze udzielania zamówień, co pozwoli na monitorowanie zmian liczby podmiotów stosujących te narzędzia oraz stopnia wykorzystania instrumentów informatycznych.

Badania umożliwią zidentyfikowanie potrzeb, oczekiwań zamawiających i przedsiębiorców w tej dziedzinie oraz wskażą bariery utrudniające korzystanie z rozwiązań informatycznych dostrzegane przez uczestników rynku.

Wyniki ankiet i wywiadów przeprowadzonych na potrzeby tego przedsięwzięcia odpowiedzą na pytania dotyczące ewentualnej potrzeby zmian w obowiązujących przepisach o zamówieniach publicznych w zakresie zagadnień informatycznych, polityki państwa wobec informatyzacji systemu zamówień publicznych, dostępnej infrastruktury, w tym kierunków rozwoju narzędzi teleinformatycznych.

Wyniki badań – stanowiące wspólną własność Urzędu Zamówień Publicznych oraz Uniwersytetu Łódzkiego – zostaną upublicznione po zakończeniu prac.

2.2.6 Lista organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej

Zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych, prawo do wnoszenia środków ochrony prawnej przysługuje organizacjom zrzeszającym wykonawców wpisanym na listę organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej, prowadzoną przez Prezesa UZP i ogłaszaną w Biuletynie Zamówień Publicznych. Wpis na listę następuje w wyniku przeprowadzenia przez Prezesa UZP postępowania w trybie przepisów KPA.

W okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. zostały wydane 2 decyzje Prezesa UZP dotyczące wpisu na listę organizacji zrzeszających wykonawców uprawnionych do wnoszenia środków odwoławczych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Aktualnie jest 125 podmiotów uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy.

2.3 Rada Zamówień Publicznych

Rada Zamówień Publicznych jest organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych powołanym na podstawie art. 157 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655). W minionym roku Rada liczyła 13 członków powołanych przez Prezesa Rady Ministrów 15 lipca 2004 r.

W roku 2007 odbyło się 6 posiedzeń Rady Zamówień Publicznych, a przedmiotem jej prac były m.in.:

- projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych przyjęty na wspólnym posiedzeniu Sejmowych Komisji Gospodarki i Samorządu Terytorialnego (luty 2007);
- cyklicznie przedstawiane przez Prezesa Urzędu informacje o wynikach obowiązkowych kontroli uprzednich przeprowadzonych w 2007 r.;
- projekty rozporządzeń Prezesa Rady Ministrów w sprawie:

- wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych;
 - wielokrotności kwoty bazowej stanowiącej podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej, wiceprezesa oraz pozostałych członków Krajowej Izby Odwoławczej;
 - wysokości oraz sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania;
 - trybu przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego na członków Krajowej Izby Odwoławczej, sposobu powoływania komisji kwalifikacyjnej, a także szczegółowego zakresu postępowania kwalifikacyjnego.
 - kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich;
 - średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych;
- Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2006 r.;
 - projekt nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych, wynikający z uwag Komisji Europejskiej.

Ponadto na posiedzeniach, które odbyły się w 2007 r. członkowie Rady czterokrotnie rozpatrywali zastrzeżenia do zaleceń pokontrolnych Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Efektem prac Rady były podjęte na posiedzeniach uchwały w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, oprócz ww. uchwał Rada Zamówień Publicznych podjęła również uchwałę ws. zaopiniowania Sprawozdania z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2006 r.

2.4 Arbitrzy / Krajowa Izba Odwoławcza

2.4.1 Dane statystyczne dotyczące listy arbitrów

Do dnia 4 grudnia 2007 r. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych prowadził listę arbitrów rozpatrujących odwołania od oddalenia lub odrzucenia protestów wnoszonych w postępowaniach o udzielenie zamówienia. Obowiązująca do tego dnia lista arbitrów została wyłoniona w następstwie egzaminu przeprowadzonego w roku 2004. W 2007 roku skład osobowy listy arbitrów, liczący 352 osoby, zmniejszył się w wyniku skreślenia 9 osób z tej listy. W roku sprawozdawczym aktywnie orzekało 343 arbitrów.

Z dniem 30 sierpnia 2007 r. zakończyło orzekanie 153 arbitrów, w związku z wygaśnięciem 3-letniej kadencji, na którą zostali oni powołani. Na liście arbitrów pozostało 199 arbitrów, powołanych na kadencję 6-letnią, którzy orzekali w sprawach odwoławczych do dnia powołania członków Krajowej Izby Odwoławczej.

Decyzje Prezesa UZP o skreśleniu dziewięciu osób z listy arbitrów zapadły na podstawie art. 173 ust. 8 w związku z art. 173 ust. 6 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, tzn. z powodu złożenia przez arbitra wniosku o skreślenie go z listy arbitrów.

W 2007 r. Zespoły Arbitrów rozpatrzyły 1431 odwołań. Na jednego arbitra przypadało średnio ok. 12 spraw odwoławczych. W porównaniu z rokiem poprzednim oznacza to dwukrotny spadek liczby odwołań przypadających średnio na jednego arbitra. Spadek ten ma związek przede wszystkim z wprowadzonym nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych z dnia 13 kwietnia 2007 r. podniesieniem progów, od których przysługuje odwołanie do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

Ostatnia sprawa, w której orzekał zespół arbitrów odbyła się w dniu 4 grudnia 2007 r. Po ponad 12 latach lista arbitrów prowadzona przez Prezesa UZP po rozpatrzeniu ponad 23 tysięcy odwołań przeszła do historii systemu zamówień publicznych w Polsce.

2.4.2 Krajowa Izba Odwoławcza

W dniu 5 grudnia 2007 r. została powołana Krajowa Izba Odwoławcza. Zastąpiła ona orzekające w sprawach odwołań od rozstrzygnięć protestów w postępowaniach

o udzielenie zamówienia publicznego Zespoły Arbitrów, złożone z arbitrów wpisanych na listę prowadzoną przez Prezesa UZP.

Utworzenie Krajowej Izby Odwoławczej oznacza, że od 7 grudnia 2007 r. odwołania wniesione w toku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego rozpatrują osoby zajmujące się tym zawodowo.

2.4.3 Postępowanie kwalifikacyjne na członków Krajowej Izby Odwoławczej

W dniu 13 lipca 2007 r. w BIP KPRM oraz w BIP UZP ukazało się ogłoszenie Prezesa Rady Ministrów o wszczęciu postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na członków Krajowej Izby Odwoławczej.

Zgłoszenia do postępowania kwalifikacyjnego złożyło 75 osób. Komisja Kwalifikacyjna, powołana zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów w dniu 14 września 2007 r., dopuściła do udziału w tym postępowaniu 68 osób, a wobec 7 osób wydała postanowienie o odmowie dopuszczenia z powodu nie uzupełnienia braków zgłoszenia lub nie spełniania kryteriów ubiegania się o powołanie na członka KIO, wskazanych w ustawie – Prawo zamówień publicznych.

Do egzaminu pisemnego, który odbył się w dniu 9 października 2007 r., przystąpiły 43 osoby. Do następnego etapu postępowania – rozmowy kwalifikacyjnej – Komisja Kwalifikacyjna zaprosiła 27 kandydatów, którzy w wyniku egzaminu pisemnego uzyskali minimum punktów. Rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami odbywały się w dniu 13 października 2007 r.

Od uchwały Komisji Kwalifikacyjnej w przedmiocie wyników postępowania kwalifikacyjnego odwołania do Prezesa Rady Ministrów złożyły cztery osoby uczestniczące w tym postępowaniu. Wszystkie odwołania zostały decyzją Prezesa Rady Ministrów oddalone. Jedna osoba złożyła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na decyzję Prezesa Rady Ministrów o oddaleniu odwołania i utrzymaniu w mocy uchwał Komisji Kwalifikacyjnej w przedmiocie wyników postępowania kwalifikacyjnego.

W dniu 13 listopada 2007 r. Komisja Kwalifikacyjna podjęła uchwałę o zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego oraz ustaleniu ocen końcowych.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego wyłonionych zostało 25 osób, które uzyskały liczbę punktów wystarczającą do powołania przez Prezesa Rady Ministrów na członków Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych. W dniu 5 grudnia 2007 r. osoby te złożyły ślubowanie.

2.4.4 Rola i kompetencje Krajowej Izby Odwoławczej

W wyniku utworzenia Krajowej Izby Odwoławczej, od dnia 7 grudnia 2007 r. odwołania wniesione w toku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego rozpatrują osoby zajmujące się tym zawodowo.

Członkowie KIO w zakresie wykonywanych czynności zawodowych są niezawisli i niezależni. W orzekaniu wiążą ich wyłącznie przepisy obowiązującego prawa. W celu zapewnienia pełnej bezstronności członków KIO ustawodawca ograniczył możliwości podejmowania przez nich dodatkowego zatrudnienia, w tym również prowadzenia działalności gospodarczej. W wyniku powołania, z członkami Izby został nawiązany stosunek pracy. Czynności w sprawach z zakresu prawa pracy dotyczących członków Izby wykonuje Prezes Urzędu.

Pracą KIO kieruje Prezes Izby, powołany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Prezesa Urzędu.

2.5 Działalność Urzędu Zamówień Publicznych

Budżet Urzędu na 2007 rok (część 49 dział 750 rozdział 75001 budżetu państwa) wynosił według ustawy budżetowej 13.049.000 zł. W wyniku decyzji Ministerstwa Finansów został zwiększony o 62.505 zł., do kwoty 13.111.505 zł. Wydatki budżetowe wyniosły (łącznie z wydatkami, które nie wygasają z upływem 2007 roku) 11.773.209,05 zł., co stanowiło 89,8% planu po zmianach. Dochody budżetowe zostały zrealizowane w kwocie 524.399,18 zł.

Do Urzędu wpłynęło ponad 249.000 szt. korespondencji (w tym ponad 187.400 szt. ogłoszeń). Urząd przygotował i wysłał ponad 28.700 pism.

W roku 2007 nie wpłynęła żadna skarga ani zażalenie na funkcjonowanie UZP.

Zatrudnienie w Urzędzie na koniec 2007 roku wynosiło 118 osób. Rok ten odznaczał się bardzo wysoką fluktuacją kadr (ok. 27%). Z pracy w Urzędzie odeszły 32 osoby. Średni staż pracy w Urzędzie pracowników, którzy odeszli w 2007 roku wynosił nieco ponad 3 lata.

Podstawowej przyczyny tak wysokiej rotacji kadr należy upatrywać w niskim średnim miesięcznym wynagrodzeniu na jeden etat kalkulacyjny. W latach ubiegłych było ono znacząco niższe niż w większości urzędów centralnych – a przede wszystkim w tych, z którymi, ze względu na charakter realizowanych zadań, Urząd utrzymuje szczególnie bliską współpracę. Wobec oferowanych przez Urząd wynagrodzeń coraz więcej trudności nastrocza także obsadzenie stanowisk osobami o odpowiednich kwalifikacjach. Przedłużający się od kilku lat stan niekonkurencyjności płacowej Urzędu wobec innych jednostek budżetowych, przekłada się w praktyce na zagrożenie możliwości prowadzenia długofalowej polityki kadrowej, która pozwalałaby na rzetelną realizację zadań w tempie zgodnym ze stawianymi przed Urzędem wymogami.

2.5.1 Organizacja Urzędu Zamówień Publicznych

W roku 2007 w skład Urzędu Zamówień Publicznych wchodziło osiem komórek organizacyjnych. Były to:

1. Sekretariat Prezesa;
2. Departament Prawny;
3. Departament Informatyzacji i Analiz Systemowych;
4. Departament Kontroli;
5. Departament Edukacji i Współpracy Międzynarodowej;
6. Departament Odwołań;
7. Biuro Organizacyjno-Finansowe
8. Samodzielne Stanowisko do Spraw Audytu Wewnętrznego.

2.5.2 Programy edukacyjne i szkoleniowe realizowane przez Urząd

Szkolenia, programy i projekty szkoleniowe

W roku 2007 Urząd Zamówień Publicznych realizował *Program działań edukacyjno – informacyjnych*, który został zaprojektowany jako instrument służący upowszechnianiu wiedzy na temat obowiązujących przepisów regulujących udzielanie zamówień publicznych oraz wprowadzaniu dobrych praktyk wśród zamawiających i wykonawców, a przez to wpływający na bardziej racjonalne wydatkowanie środków publicznych i ograniczanie działań korupcyjnych.

Szczególne miejsce w realizacji *Programu* zajmowały przedsięwzięcia, mające na celu odpowiednie przygotowanie uczestników systemu zamówień publicznych do udzielania zamówień w warunkach znowelizowanych przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw. 31 maja 2007 r. odbyła się konferencja otwierająca realizację zadań edukacyjnych związanych z nowelizacją Pzp, w której uczestniczyło ok. 100 osób, m.in. przedstawiciele urzędów administracji centralnej i wojewódzkiej. Kolejne konferencje i szkolenia były nie tylko okazją do zdobycia wiedzy praktycznej, ale również wymiany doświadczeń – jak np.: seminarium dla przedstawicieli urzędów wojewódzkich i marszałkowskich, które odbyło się 18 października 2007 r. pod hasłem *Nowelizacja Prawa zamówień publicznych – doświadczenia pierwszego okresu wdrażania znowelizowanych przepisów*.

W związku z planowaną organizacją w Polsce Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012 Urząd Zamówień Publicznych, mając na uwadze konieczność realizacji związanych z tym pilnych inwestycji, podjął działania zmierzające do usprawnienia procedury udzielania zamówień publicznych dotyczących organizacji Mistrzostw. Spośród przeprowadzonych w związku z tym tematem seminariów i szkoleń wymienić należy m.in. zorganizowane przy udziale Ministerstwa Rozwoju Regionalnego seminarium dla przedstawicieli samorządów Miast – Gospodarzy EURO 2012. Odbyło się ono w dniach 26-27 lipca 2007 r. w Gdańsku. Problematyka spotkania objęła działania podejmowane przez zamawiających w toku udzielania zamówień publicznych w ramach przygotowań do Mistrzostw ze szczególnym uwzględnieniem praktycznych aspektów prowadzenia postępowań, a także zagadnień budzących wątpliwości interpretacyjne. Usprawnienie realizacji inwestycji związanych z EURO 2012 było także przedmiotem innych przedsięwzięć, w których uczestniczyli przedstawiciele Urzędu, m.in. konferencji *Funkcjonowanie Prawa zamówień publicznych a organizacja EURO 2012* (4 października 2007 r.) oraz *Infrastruktura i Nowe Technologie a EURO 2012* (14 listopada 2007 r.).

Działania szkoleniowe w 2007 roku Urząd zaadresował również – wzorem lat ubiegłych – do osób orzekających w sprawach odwoławczych wszczętych w wyniku wniesienia odwołania od rozstrzygnięcia protestu w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. W dniach 13 – 15 grudnia 2007 r. odbyło się seminarium dla członków powołanej przez Prezesa Rady Ministrów w dniu 5 grudnia 2007 r. Krajowej Izby Odwoławczej.

Łącznie w 2007 roku zostało przeprowadzonych przez pracowników UZP ok. 40 szkoleń dla różnych grup uczestników systemu zamówień publicznych, w których uczestniczyło blisko 3000 osób.

Publikacje wydane przez UZP

W 2007 roku w związku z nowelizacją Prawa zamówień publicznych ukazało się przygotowane przez UZP wydawnictwo informacyjne *Prawo zamówień publicznych po nowelizacji z dnia 13 kwietnia 2007 r.* Publikacja o nakładzie 8.000 egzemplarzy zawiera omówienie najważniejszych zmian wprowadzonych nowelizacją, a także ujednolicony przez Urząd tekst ustawy Prawo zamówień publicznych. Publikacja została rozdystrybuowana m.in. wśród organów administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego, organów kontrolnych, organizacji przedsiębiorców, jednostek służby zdrowia, sądów, służb mundurowych, wyższych uczelni, bibliotek i innych jednostek uczestniczących w rynku zamówień publicznych. Ponadto wersja elektroniczna publikacji została udostępniona wszystkim zainteresowanym na stronach internetowych UZP.

W grudniu 2007 r. ukazało się – w nakładzie 8.000 egzemplarzy - najobszerniejsze z dotychczasowych wydanie *Komentarza do Prawa zamówień publicznych*, obejmujące stan prawny na 1 stycznia 2008 r. *Komentarz* przygotowywany przez Urząd w kolejnym, trzecim już, wydaniu cieszy się niezmiennie dużym zainteresowaniem wśród uczestników systemu zamówień publicznych. Wzorem wszystkich publikacji UZP *Komentarz* zostanie rozpowszechniony bezpłatnie wśród zamawiających i wykonawców, a także udostępniony w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

2.5.3 Współpraca międzynarodowa

W związku z pracami nad projektem *dyrektywy 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniająca dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG*

w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych przedstawiciele UZP reprezentowali Rząd RP w pracach Grupy Roboczej ds. Zamówień Publicznych w ramach Rady Unii Europejskiej. W 2007 r. odbyło się 8 posiedzeń grupy.

W dniu 11 grudnia 2007 r. przedstawiciele UZP reprezentowali Rząd RP w pracach Grupy Roboczej ds. Zamówień Publicznych w ramach Rady Unii Europejskiej w związku z pracami nad projektem *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień publicznych na prace budowlane, dostawy i usługi w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.*

Ponadto w roku 2007 przedstawiciele UZP uczestniczyli w 5 posiedzeniach Komitetu Doradczego ds. Zamówień Publicznych działającego przy Komisji Europejskiej (posiedzenia w dniach 8 lutego, 24 kwietnia, 21 czerwca, 24 października oraz 10 grudnia 2007 r.).

W 2007 r. UZP uczestniczył również w posiedzeniach Grupy Roboczej Komisji Europejskiej ds. zielonych zamówień publicznych (26 kwietnia oraz 27 listopada). W ramach tych spotkań dyskutowano kwestię planów Komisji Europejskiej dotyczących publikacji Komunikatu w zakresie zielonych zamówień publicznych oraz planów przyjęcia dyrektywy w tym zakresie.

Udział UZP w inicjatywach międzynarodowych

PPN

W dniach 26-27 kwietnia 2007 r. w Warszawie odbyła się V Międzynarodowa Konferencja ds. Zamówień Publicznych w ramach PPN - Sieci Kontaktowej ds. Zamówień Publicznych. Zakończyła ona sprawowaną od marca roczną prezydencję Polski w Sieci Kontaktowej ds. Zamówień Publicznych. Konferencja poświęcona była wymianie doświadczeń pomiędzy przedstawicielami państw członkowskich, podsumowaniu minionego roku działalności PPN oraz przekazaniu prezydencji kolejnemu państwu – Portugalii. Prezentacje wygłoszone w trakcie konferencji dotyczyły m.in. możliwości promowania udziału małych i średnich przedsiębiorstw w zamówieniach publicznych, upowszechniania za pomocą zamówień publicznych rozwiązań innowacyjnych, systemów kontroli udzielanych zamówień w wybranych państwach. Na konferencji zaprezentowano

również raport z tzw. Cross-border cases, tj. sporów, w których rozwiązywanie zaangażowane były punkty kontaktowe PPN.

Przez cały okres trwania polskiej prezydencji, Urząd Zamówień Publicznych był odpowiedzialny za administrowanie i aktualizację strony internetowej PPN (www.publicprocurementnetwork.org).

Twinning z bułgarską Agencją Zamówień Publicznych

W roku 2007 kontynuowano realizację działań w ramach projektu twinningowego *Phare 2005 BG/2005/IB/FI/04*, którego celem jest wzmocnienie systemu zamówień publicznych w Bułgarii. Projekt realizowany jest przez włoskie Ministerstwo Gospodarki i Finansów we współpracy z polskim Urzędem Zamówień Publicznych. Pomoc świadczona stronie bułgarskiej przez włoskich i polskich ekspertów obejmuje m. in. ocenę dostosowania bułgarskich rozwiązań w zakresie zamówień publicznych do wymogów UE, organizację szkoleń i seminariów, przygotowanie analiz i publikacji, a także zwiększenie stopnia wykorzystania narzędzi elektronicznych w procesie udzielania zamówień publicznych. W 2007 r. przedstawiciele Urzędu wzięli udział w siedmiu misjach eksperckich oraz trzech spotkaniach Komitetu Sterującego Projektu. Zakończenie działań w ramach twinningu zaplanowano na lipiec 2008 r.

W ramach projektu twinningowego *Phare 2005 BG/2005/IB/FI/04*, Urząd zorganizował także wizytę studyjną delegacji bułgarskiej Agencji Zamówień Publicznych. Jej celem było zwiększenie znajomości praktycznego funkcjonowania systemu zamówień publicznych w Polsce.

Transition Facilities

W 2007 roku Urząd Zamówień Publicznych kontynuował realizację Programu Transition Facility 2004 “Strengthening of the process of implementation of the anticorruption activities in Poland”, którego celem jest zintensyfikowanie działań antykorupcyjnych w Polsce. W 2007 roku w ramach kontraktu dotyczącego pomocy technicznej dla Urzędu została opracowana publikacja „Metodologia badań rynku zamówień publicznych w Polsce”.

Projekt „Enhancing anticorruption activities in Poland” stanowi rozszerzenie programu Środków Przejściowych 2004. Jego celem jest m. in. poprawa zdolności sektora instytucjonalnego i administracyjnego w zakresie zapobiegania i zwalczania korupcji oraz dostosowanie metod zapobiegania korupcji do standardów państw Unii Europejskiej. Program, realizowany przy współpracy z niemieckimi ekspertami, obejmował 3 kontrakty: Współpraca bliźniacza Twinning, Wsparcie Techniczne oraz Program małych i średnich dotacji. W ramach Kontraktu 1 (Twinning) zrealizowano cykl szkoleń dla pracowników Departamentu Kontroli UZP w zakresie wykorzystywania technik i metod antykorupcyjnych w obszarze przyznawania zamówień publicznych.

UNCITRAL

W 2007 r. odbyły się dwie sesje (jedenasta - 21-25.05 oraz dwunasta - 03-07.09) I Grupy Roboczej ds. zamówień publicznych w ramach Komisji Międzynarodowego Prawa Handlowego ONZ – UNCITRAL, w których uczestniczyli przedstawiciele Urzędu. Komisja Międzynarodowego Prawa Handlowego ONZ – Uncitral została utworzona na podstawie rezolucji ONZ nr 2205 z 1966 r. Jej celem jest zbliżanie regulacji prawnych poszczególnych państw członkowskich, które bezpośrednio wpływają na rozwój handlu międzynarodowego. Uncitral działa w oparciu o grupy robocze (w 2005 r. funkcjonowało sześć takich grup), które obejmują różne dziedziny handlu. Urząd uczestniczy w pracach I Grupy Roboczej zajmującej się tematyką zamówień publicznych.

Na obu sesjach w ramach I grupy roboczej Komisji UNCITRAL kontynuowano prace nad nowym brzmieniem artykułów *Ustawy Modelowej w sprawie zamawiania towarów, robót budowlanych i usług* oraz *Przewodnika* dotyczącego jej wdrażania. Szczególną uwagę poświęcono przepisom dot. środków komunikacji w procesie zamówień publicznych, zasadom przeprowadzania aukcji elektronicznej oraz zawierania umów ramowych.

Wizyty zagraniczne

W 2007 roku w Urzędzie gościły delegacje węgierskiej Rady Zamówień Publicznych, gruzińskich władz samorządowych oraz przedstawiciele rządu Republiki Botswany. Urząd zorganizował także wizytę studyjną dla przedstawicieli tadyckiej Agencji ds. Zamówień na Towary, Roboty Budowlane i Usługi, której celem była wymiana doświadczeń w zakresie funkcjonowania polskiego systemu zamówień publicznych. Wizyta odbyła się

w ramach programu Banku Światowego „IDF Grant on Reforming the Public Procurement System in the Republic of Tajikistan”.

2.5.4 Inne przedsięwzięcia

Strategia Lizbońska

Na szczycie Rady Europejskiej w marcu 2005 r. państwa członkowskie zobowiązały się do opracowania Krajowych Programów Reform obejmujących ogół działań z zakresu wdrażania odnowionej Strategii Lizbońskiej. Wypełniając to zobowiązanie polski rząd przyjął w dniu 27 grudnia 2005 r. Krajowy Program Reform na lata 2005 – 2008, który ma przyczynić się do wzrostu gospodarczego i zatrudnienia z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Resortem odpowiedzialnym za monitorowanie realizacji KPR jest Ministerstwo Gospodarki, które koordynuje pracę poszczególnych resortów w oparciu o kwartalne sprawozdania.

W 2007 r. Urząd kontynuował realizację zadań przypisanych mu w Krajowym Programie Reform, które obejmują:

- 1) uruchomienie i rozwój portalu internetowego wspomagającego przedsiębiorców w ubieganiu się o zamówienia publiczne (Działanie 2.2 Uproszczenie procedur administracyjnych i obniżenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej),
- 2) nowelizację ustawy Prawo zamówień publicznych, wprowadzającą odpowiednie przepisy z zakresu elektronizacji zamówień publicznych, wynikające z postanowień dyrektyw (Działanie 3.3 Rozwój technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce i administracji),
- 3) przygotowanie i wdrożenie Planu Działań w zakresie zielonych zamówień publicznych (Działanie 3.4 Ułatwienie wykorzystania eko – technologii, wspieranie efektywności energetycznej oraz konwergencji).

Ministerstwo Gospodarki było na bieżąco informowane o pracach legislacyjnych nad nowelizacją Prawa Zamówień Publicznych, zmianach na administrowanym przez Urząd portalu oraz postępie w realizacji *Planu Działań w zakresie Zielonych Zamówień Publicznych na lata 2007-2009*.

Zielone zamówienia publiczne

W dniu 30.01.2007 Komitet Europejski Rady Ministrów przyjął Krajowy Plan Działań w zakresie zielonych zamówień publicznych na lata 2007-2009. Do przygotowania krajowych Planów Działań w zakresie zielonych zamówień publicznych zobligowały Państwa Członkowskie UE Komunikat Komisji COM(2003)302 dot. Zintegrowanej Polityki Produktowej oraz Komunikat Komisji COM(2004)38 dot. Planu Działań w dziedzinie Technologii Środowiskowych.

Zielone zamówienia publiczne (ang. *green public procurement*) oznaczają politykę, w ramach której podmioty publiczne włączają kryteria i/lub wymagania ekologiczne do procesu zakupów (procedur udzielania zamówień publicznych) i poszukują rozwiązań minimalizujących negatywny wpływ produktów/usług na środowisko oraz uwzględniających cały cykl życia produktów, a poprzez to wpływają na rozwój i upowszechnienie technologii środowiskowych. Definicja ta obejmuje sytuacje, gdy zamawiający uwzględnia jeden lub więcej czynników środowiskowych na takich etapach procedury przetargowej jak: określenie potrzeb, zdefiniowanie przedmiotu zamówienia, sformułowanie specyfikacji technicznych, wybór kryteriów udzielenia zamówienia lub sposobu wykonania zamówienia.

Celem zielonych zamówień publicznych jest osiągnięcie możliwie najszerszego poziomu uwzględniania kwestii środowiskowych w procedurach przetargowych.

W Planie Działań do realizacji przewidziano m.in. następujące działania: stworzenie katalogu lub bazy danych kryteriów ekologicznych dla poszczególnych grup produktów, stworzenie przewodnika (opracowanie informacji) dla krajowych zamawiających zawierającego wytyczne odnośnie uwzględniania aspektów środowiskowych w procedurach zamówień publicznych, utrzymanie i aktualizację strony internetowej dot. zielonych zamówień publicznych, przeprowadzenie 3 ogólnopolskich konferencji poświęconych tematyce zielonych zamówień publicznych, przeprowadzenie szkoleń z zakresu ZZP skierowanych do zamawiających i wykonawców.

Dotychczas stworzono stronę internetową poświęconą ZZP, na zlecenie Ministerstwa Gospodarki firma Eko-net stworzyła bazę danych kryteriów środowiskowych możliwych do wykorzystywania przy tworzeniu specyfikacji przetargowych, Krajowa Agencja

Poszanowania Energii opracowała *Katalog kryteriów środowiskowych dla produktów zużywających energię możliwych do wykorzystania przy formułowaniu specyfikacji na potrzeby zamówień publicznych* jak również stworzyła dodatkowe materiały i narzędzia dot. kryteriów środowiskowych dla produktów zużywających energię (poradniki dla poszczególnych grup produktów, arkusze oceny ofert, narzędzia obliczeniowe).

Dnia 16 listopada 2007 r. Urząd Zamówień Publicznych zorganizował konferencję pn.: „Zielone zamówienia publiczne – aspekty środowiskowe w procedurach przetargowych”, której celem było upowszechnienie informacji na temat powiązania kwestii środowiskowych z zamówieniami publicznymi poprzez odniesienie m.in. do kryteriów środowiskowych, cyklu życia produktów (LCC/LCA), technologii środowiskowych jak również systemów zarządzania środowiskowego.

3 RYNEK ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

3.1 Charakterystyka rynku zamówień publicznych

3.1.1 Wielkość rynku

Na podstawie danych z rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach można oszacować, że wartość rynku zamówień publicznych w roku 2007 wyniosła ok. 103,1 mld zł. Oznacza to wzrost o prawie 30% w porównaniu z rokiem 2006, w którym oszacowano wartość rynku zamówień publicznych na kwotę 79,6 mld zł.

Oszacowana wartość rynku zamówień publicznych stanowiła ponadto ok. 8,9% produktu krajowego brutto (PKB) z roku 2007.¹

Dla porównania wartość zamówień publicznych oszacowana w roku 2006 wynosiła 79,6 mld zł, w roku 2005 wynosiła 68 mld zł a w roku 2004 – ok. 48 mld zł. Wzrost wartości zamówień publicznych obrazuje Załącznik Nr 1.

W odniesieniu do postępowań o wartości powyżej progów unijnych szacunki oparte o treść rocznych sprawozdań pozwalają na określenie sumy zakontraktowanych kwot na poziomie ok. 67,2 mld zł.

W przypadku postępowań o wartości od 14.000 euro do progów unijnych, wykazana przez zamawiających w rocznych sprawozdaniach kwota przekroczyła 35,9 mld zł.

3.1.2 Zamawiający i wykonawcy

Uczestnikami rynku zamówień publicznych są z jednej strony zamawiający, czyli podmioty zobowiązane do stosowania procedur udzielania zamówień publicznych przy zakupie robót budowlanych, dostaw lub usług, z drugiej strony wykonawcy, tj. podmioty ubiegające się o udzielenie zamówienia publicznego.

¹ Według szacunków GUS produkt krajowy brutto (PKB) w 2007 r. (w cenach bieżących) ukształtował się na poziomie 1.162,9 mld zł (Biuletyn Statystyczny Nr 2/2008).

Zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych podmiotami zobowiązanymi do stosowania procedur udzielania zamówień publicznych są organy państwowe i samorządowe, podmioty prawa publicznego, stowarzyszenia złożone z jednego lub większej liczby takich organów lub tzw. podmiotów prawa publicznego oraz przedsiębiorstwa działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych.

Na podstawie sprawozdań o udzielonych zamówieniach za rok 2007 można przyjąć, że zamawiających udzielających zamówień na podstawie procedur określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych było 11.701 (w roku 2006 – 12.932, w roku 2005 – 12.200, w roku 2004 – 11.248).

Należy zauważyć, że obowiązek przekazywania rocznych sprawozdań nie dotyczy zamawiających objętych zakresem podmiotowym ustawy Prawo zamówień publicznych, którzy w danym roku sprawozdawczym nie udzielili zamówień o wartości przekraczającej dolny próg określony w ustawie, tzn. 14.000 euro. Liczba potencjalnych zamawiających zobowiązanych do stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych jest zatem z pewnością większa.

Z ogólnej liczby rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach za rok 2007 ok. 96% (11.270) stanowiły sprawozdania przekazane przez zamawiających „klasycznych” a tylko 4% (431) sprawozdania przekazane przez zamawiających „sektorowych”, czyli prowadzących działalność w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych. Największą grupę zamawiających „klasycznych” stanowiła administracja samorządowa (44,1% zamawiających). Kolejne grupy to samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (7,4%) oraz administracja rządowa terenowa (6,3%). Ok. 4,4% ogólnej liczby zamawiających to podmioty prawa publicznego, a 2,9% – organy kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał. Ok. 1,5% zamawiających stanowiła administracja rządowa centralna, ponad 1,3% uczelnie publiczne a tylko ok. 0,1% - instytucje ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego. Pozostałe 32% zamawiających określiło się jako inne podmioty.

Wykonawcą może być każda osoba fizyczna, prawna bądź jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej. Liczba potencjalnych wykonawców jest więc otwarta, praktyka pokazuje jednak, iż zdecydowana większość zamówień jest możliwa do

wykonania jedynie przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą. Precyzyjne ustalenie, ile przedsiębiorstw aktywnie uczestniczy w rynku zamówień publicznych jest niemożliwe z uwagi na brak pełnych danych w tym zakresie.

Jak wynika z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia publikowanych w BZP (a więc dotyczących postępowań o wartości od 14.000 euro do progów UE), zamówienia publiczne w roku 2007 otrzymało ok. 50.000 przedsiębiorstw.

3.1.3 Struktura rynku

Dane uzyskane z rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach publicznych przekazanych przez zamawiających „klasycznych” pozwalają na stwierdzenie, że w roku 2007 pod względem wartości wydatkowanych środków w zamówieniach publicznych ogółem, dominowały roboty budowlane. Ich wartość stanowiła 51% ogólnej kwoty udzielonych zamówień. Pomimo tak dużego odsetka wartości liczba postępowań na roboty budowlane w 2007 r. stanowiła tylko 24% zamówień. Najczęściej udzielającym zamówień na roboty budowlane była, podobnie jak w latach ubiegłych, administracja samorządowa. Jednak, w przeciwieństwie do lat ubiegłych, odsetek robót budowlanych w ogólnej liczbie zamówień udzielonych w roku 2007 przez tę grupę zamawiających stanowił 40% (w latach 2006-2005 – ok. 64%). Na zmianę tego odsetka miało wpływ zwiększenie się liczby zamówień udzielonych przez administrację samorządową na usługi.

Zamówienia na dostawy w roku 2007 stanowiły 23% wartości wydatkowanych środków i 37% ogólnej liczby udzielonych zamówień. Najczęściej zamawiającymi dostawy była, podobnie jak w latach poprzednich, służba zdrowia – ponad 81% ogółu zamówień udzielonych przez tę grupę zamawiających (w 2006 r. – także 81%).

Kontrakty na usługi stanowiły 26% ogólnej wartości udzielonych zamówień oraz 39% liczby udzielonych zamówień. Najczęstszym odbiorcą usług były administracja rządowa centralna – 45% ogółu przetargów w tej grupie zamawiających (w roku 2006 41%), a następnie administracja samorządowa – 42% ogółu swoich przetargów.

Strukturę liczby udzielonych zamówień „klasycznych” o wartości powyżej 14.000 euro w podziale na rodzaj zamówienia przedstawia Załącznik Nr 2, natomiast w Załączniku Nr 3 pokazano wartość zakontraktowanych robót budowlanych, dostaw i usług przez wybrane grupy zamawiających.

3.1.4 Zamówienia sektorowe

Istotne znaczenie na rynku zamówień publicznych odgrywają zamówienia sektorowe, tzn. udzielane przez przedsiębiorstwa działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych. Zamówienia „sektorowe” są specyficzną częścią rynku zamówień publicznych. Stosunkowo niewielka grupa podmiotów sektorowych ma bowiem znaczący udział w ogólnej wartości rynku, a średnia wartość przetargów „sektorowych” jest wyraźnie wyższa niż średnia wartość wszystkich przetargów. Wynika to przede wszystkim z samej konstrukcji przepisów dotyczących obowiązku stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. W roku 2007 obowiązkowi takiemu podlegały zamówienia, których wartość przekraczała wyrażoną w złotych równowartość kwoty 422.000 euro dla dostaw i usług oraz kwotę 5.278.000 euro dla robót budowlanych.

Jak wynika z rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach sektorowych w roku 2007 udzielono 1.754 zamówienia sektorowe (w roku 2006 – 1.057 a w 2005 r. – 1.304). Wartość udzielonych zamówień sektorowych wyniosła w 2007 roku 29,1 mld zł (w 2006 – 12,8 mld a w 2005 r. – 14,8 mld zł). Wpływ na tak wysoką wartość udzielonych zamówień sektorowych w roku 2007 miały dwa zamówienia o wartościach odpowiednio 10,6 mld zł oraz 4,154 mld zł. Pierwsze było udzielone przez PSE-Operator S.A. z Warszawy i dotyczyło zamówienia na świadczenie usług dodatkowych polegających na utrzymywaniu wymaganego stanu krajowego systemu elektroenergetycznego w okresie czterech lat, drugie natomiast było udzielone przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. z Warszawy i dotyczyło zamówienia na usługi przesyłu gazu.

Pod względem rodzaju udzielanych zamówień najwięcej zamówień sektorowych dotyczyło dostaw – 59%, a następnie usług – 39%. Natomiast niewiele, bo zaledwie 2% ogólnej liczby stanowiły zamówienia na roboty budowlane. Powyższy rozkład rodzaju zamówień wynika z opisanego wyżej zróżnicowania w zakresie obowiązków publikacyjnych w odniesieniu do zamówień sektorowych na dostawy i usługi z jednej strony, a zamówień na roboty budowlane z drugiej strony. Wpływ na powyższą strukturę zamówień sektorowych ma także charakter działalności prowadzonej przez zamawiających sektorowych, który powoduje konieczność realizacji w głównej mierze zamówień na dostawy.

Zdecydowanie najwięcej zamówień „sektorowych” w roku 2007 – podobnie jak w przypadku pozostałych zamówień, było udzielanych w trybie przetargu nieograniczonego

– 66% postępowań. Następnie udzielano zamówień z wolnej ręki – 17% przypadków. Przetarg ograniczony stanowił 11% postępowań, negocjacje z ogłoszeniem – 4%, a negocjacje bez ogłoszenia – 2%.

3.2 Funkcjonowanie rynku

3.2.1 Wszczęcie postępowania

W roku ubiegłym na stronach Portalu internetowego Urzędu Zamówień Publicznych zamieszczono 66.197² ogłoszeń o wszczęciu postępowania. Organizowane przetargi dotyczyły przede wszystkim dostaw (41% ogółu przetargów), a w dalszej kolejności usług (32%) oraz robót budowlanych (27%).

W Biuletynie Zamówień Publicznych w roku ubiegłym ogłoszono 101.771 postępowań oraz 174 konkursy. Dotyczyły one przede wszystkim zamówień w trybie przetargu nieograniczonego – 97,7% przypadków. Przetarg ograniczony zastosowano w 2% przypadków, negocjacje z ogłoszeniem w 0,2% przypadków natomiast dialog konkurencyjny – 0,1%. Postępowania dotyczyły przede wszystkim robót budowlanych (38% ogółu przetargów), a w dalszej kolejności dostaw (37%) oraz usług (25%).

W Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (baza TED) polscy zamawiający opublikowali 11.125 ogłoszeń o zamówieniach oraz 72 o konkursach. Większość tych postępowań prowadzona była w trybie przetargu nieograniczonego – 91,3%. Pozostałe stosowane tryby udzielenia zamówienia to: przetarg ograniczony (7,2%), negocjacje z ogłoszeniem (1,2%) oraz dialog konkurencyjny (0,3%). Najwięcej zamówień ogłaszanych w Dz.U. UE dotyczyło dostaw – 56% postępowań, usługi stanowiły 40%, a roboty budowlane 4% zamówień.

W okresie sprawozdawczym na portalu UZP, w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz w Dzienniku Urzędowym UE opublikowano łącznie ponad 179 tys. ogłoszeń o wszczęciu postępowania i o konkursie.

² Wskazana liczba dotyczy ogłoszeń opublikowanych do dnia 10.06.2007 r. włącznie, ponieważ ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw, z dniem 11.06.2007 r. zmieniono miejsce publikacji ogłoszeń o wszczęciu postępowania z Portalu na Biuletyn Zamówień Publicznych

3.2.2 Tryby udzielania zamówień

Jak wynika z danych zawartych w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach, przy udzielaniu zamówień o wartości poniżej progów unijnych dominował tryb przetargu nieograniczonego. Zastosowano go w ponad 63% postępowań – odsetek ten utrzymuje się od kilku lat na podobnym poziomie (w roku 2006 wynosił 62%). Wzrósł udział zamówień udzielanych w trybie z wolnej ręki – 29% (w latach 2005-2006 – 25%). Zmalał natomiast odsetek zamówień prowadzonych w trybie zapytania o cenę i wynosił 6% (11% w roku 2006). Te trzy tryby obejmowały prawie cały rynek zamówień publicznych o wartości poniżej progów unijnych, pozostałe tryby udzielenia zamówienia zastosowano w 2% postępowań.

W przypadku zamówień o wartości od progów unijnych dane z rocznych sprawozdań potwierdzają prymat trybów podstawowych – przetargu nieograniczonego oraz przetargu ograniczonego, a mianowicie: zamówienia udzielane w trybach podstawowych stanowiły 79,7% postępowań, pozostałe tryby – 20,3%. Szczegółowa struktura trybów, w jakich udzielano zamówień w roku 2007 przedstawia się następująco:

- przetarg nieograniczony – 74,6%,
- zamówienie z wolnej ręki – 17,5%,
- przetarg ograniczony – 5,1%,
- negocjacje bez ogłoszenia – 1,9%,
- negocjacje z ogłoszeniem – 0,8%,
- dialog konkurencyjny – 0,1%.

Należy tutaj zwrócić uwagę na trudności w porównaniu danych z roku 2007 do lat poprzednich. Zmiana przepisów w roku 2006 spowodowała: po pierwsze - zmianę progów, do których można udzielać zamówień w trybach zapytania o cenę i licytacji elektronicznej, po drugie – w katalogu trybów udzielania zamówienia pojawił się dialog konkurencyjny. Natomiast nowelizacja przepisów w roku 2007 podniosła najniższy próg stosowania ustawy z 6.000 euro na 14.000 euro oraz zniosła próg 60.000 euro.

Analizując dane zawarte w ogłoszeniach opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych w roku 2007 możliwe było określenie średniego czasu potrzebnego na przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia w odniesieniu do trybu przetargu

nieograniczonego, przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem oraz dialogu konkurencyjnego, tzn. postępowań, w których występował obowiązek publikacji zarówno ogłoszenia wszczynającego postępowanie, jak i ogłoszenia o udzieleniu zamówienia.

Przeciętny czas trwania postępowania publikowanego w Biuletynie Zamówień Publicznych, liczony od daty publikacji ogłoszenia wszczynającego postępowanie do daty udzielenia zamówienia wskazanej w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia, wyniósł 40 dni (w roku 2006 – 82 dni, w roku 2005 – 79 dni).

W podziale na poszczególne tryby wskaźnik ten kształtował się następująco:

- przetarg nieograniczony – 39 dni (w 2006 – 82 dni, w 2005 – 80 dni),
- przetarg ograniczony – 68 dni (w 2006 – 73 dni, w 2005 – 59 dni),
- negocjacje z ogłoszeniem – 85 dni (w 2006 – 116 dni, w 2005 – 111 dni),
- dialog konkurencyjny – 117 dni.

Jak wynika z powyższych danych procedura udzielenia zamówienia przy wykorzystaniu trybu przetargu nieograniczonego trwa najkrócej.

Zauważyć tutaj należy, że dane dotyczące przeciętnego czasu trwania postępowania w roku 2007 nie mogą być wprost porównywane ani też odnoszone do analogicznych danych z lat poprzednich – nowelizacja ustawy z roku 2006 ograniczyła obowiązek publikacji ogłoszeń w Biuletynie jedynie do postępowań o wartości od 60.000 euro do progów unijnych – w postępowaniach tych terminy były dłuższe niż obecnie oraz nie było danych dotyczących postępowań poniżej progu 60.000 euro, natomiast nowelizacja ustawy z roku 2007 objęła obowiązkiem publikacji ogłoszeń w Biuletynie postępowania o wartości od 14.000 euro do progów unijnych.

3.2.3 Kryteria oceny ofert

Jak wynika z danych pochodzących z ogłoszeń o zamówieniu opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych w roku 2007, zamawiający w jednym postępowaniu stosował średnio 2,31 kryteria oceny ofert. W roku 2006 wskaźnik ten wynosił 2,24 a w roku 2005 – 2,40.

Średnio najwięcej kryteriów zamawiający stosowali w postępowaniach na usługi – 2,60 (w roku 2006 – 2,55), następnie na dostawy – 2,24 (rok 2006 – 2,21), najmniej na roboty budowlane – 2,18 (rok 2006 – 2,10).

Jednocześnie stosunkowo wielu zamawiających zdecydowało się na zastosowanie tylko kryterium ceny, bowiem aż 87% (w roku 2006 – 64% a w roku 2005 – 53%) wszczętych postępowań miało być rozstrzygnięte wyłącznie przy użyciu tego kryterium. Odsetek ten jest jednak zróżnicowany w zależności od rodzaju zamówienia. I tak: tylko kryterium ceny zamawiający zastosowali w 91% postępowań na roboty budowlane, w 85% na usługi oraz 83% na dostawy.

Podobnie jak w przypadku danych dotyczących przeciętnego czasu trwania postępowania, dane dotyczące kryteriów oceny ofert w roku 2007 nie mogą być wprost porównywane ani też odnoszone do analogicznych danych odnoszących się do lat poprzednich – nowelizacja ustawy z roku 2006 ograniczyła obowiązek publikacji ogłoszeń w Biuletynie jedynie do postępowań o wartości od 60.000 euro do progów unijnych natomiast nowelizacja ustawy z roku 2007 objęła obowiązkiem publikacji ogłoszeń w Biuletynie postępowania o wartości od 14.000 euro do progów unijnych.

3.2.4 Konkurencyjność postępowań

Jednym z mierników konkurencyjności postępowań i stopnia zainteresowania rynkiem zamówień publicznych przez wykonawców jest ilość ofert składanych w jednym postępowaniu. Analiza danych zawartych w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia publikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych wykazuje, że w roku 2007 podczas jednego postępowania składano średnio mniej ofert niż w roku 2006.

Przeciętnie, w jednym postępowaniu, wpływało do zamawiającego 2,29 oferty niepodlegającej odrzuceniu. Jest to istotnie mniej aniżeli w latach ubiegłych, gdy na jedno postępowanie przypadało średnio w roku 2006 – 3,62 oferty a w roku 2005 – 4,40. Najwięcej ofert wpływało w postępowaniach na roboty budowlane – 2,57. W postępowaniach, w których przedmiotem były dostawy składano średnio 2,35 oferty, natomiast na usługi 1,94 oferty.

Pewien wpływ na spadek przeciętnej liczby ofert składanych w jednym postępowaniu może mieć coraz większa liczba postępowań, w których dochodzi do składania ofert

wspólnych przez dwóch lub więcej wykonawców. Niezależnie jednak od tego jest to zjawisko niepokojące. Zauważyć przy tym należy, że dane dotyczące średniej liczby ofert składanych w postępowaniach w roku 2007 nie mogą być wprost porównywane ani też odnoszone do analogicznych danych odnoszących się do lat poprzednich. Zmiana przepisów dokonana w roku 2006 ograniczyła obowiązek publikacji ogłoszeń w Biuletynie jedynie do postępowań o wartości od 60.000 euro do progów unijnych natomiast nowelizacja ustawy z roku 2007 objęła obowiązkiem publikacji ogłoszeń w Biuletynie postępowania o wartości od 14.000 euro do progów unijnych.

Największą grupę postępowań stanowiły zamówienia, w których wykonawcy składali tylko jedną ofertę niepodlegającą odrzuceniu – 47%. Kolejna grupa to postępowania, w których składano 2 oferty – 23%. Odsetek postępowań, w których złożono 3 oferty wyniósł 13%, cztery oferty składano w 7%, a 5 i więcej ofert w 10% postępowań.

3.2.5 Uzyskiwane ceny

Jak wynika z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych odsetek postępowań, w których zamawiający dokonali wyboru najtańszej oferty w roku 2007 wyniósł 95,2% (w latach 2005-2006 odsetek ten wynosił ok. 93%).

W 2,3% przypadków różnica pomiędzy ceną oferty wybranej, a ceną oferty najtańszej wynosiła mniej niż 10%. W 0,9% przypadków różnica ta wynosiła od 10% do 20%. Większe rozbieżności pomiędzy ceną wybranej oferty a najniższą ceną zaproponowaną w konkretnym postępowaniu obejmowało ok. 1,6% przypadków.

Z informacji znajdujących się w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia opublikowanych w BZP wynika, że odsetek postępowań, w których różnica pomiędzy maksymalną a minimalną ceną składanych ofert mieściła się w przedziale od 0% do 30%, wynosił odpowiednio:

- w przypadku robót budowlanych – 58% (w roku 2006 – 66%, w 2005 – 71%),
- w przypadku dostaw – 67% (w roku 2006 – 76%, w 2005 – 78%),
- w przypadku usług – 42% (w roku 2006 – 58%, w 2005 – 67%).

Oferty na dostawy były najbardziej zbliżone cenowo, natomiast w ofertach na usługi, gdzie cena zależy od większej liczby czynników, różnice pomiędzy ceną najtańszą a najdroższą

były największe. Różnice w minimalnej i maksymalnej cenie oferty przedstawia Załącznik Nr 4.

Zauważyć tutaj należy, że dane dotyczące uzyskiwanych cen w roku 2007 nie mogą być wprost porównywane ani też odnoszone do analogicznych danych odnoszących się do lat poprzednich – nowelizacja ustawy z roku 2006 ograniczyła obowiązek publikacji ogłoszeń w Biuletynie jedynie do postępowań o wartości od 60.000 euro do progów unijnych natomiast nowelizacja ustawy z roku 2007 objęła obowiązkiem publikacji ogłoszeń w Biuletynie postępowania o wartości od 14.000 euro do progów unijnych.

3.2.6 Korzystanie ze środków ochrony prawnej

Dane statystyczne dot. odwołań wnoszonych do Prezesa UZP

Rok 2007 ze względu na zmianę przepisów, nie był rokiem jednolitym w zakresie funkcjonowania środków ochrony prawnej. W nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 13 kwietnia 2007 r. zdecydowano o zmianie w zakresie progu, od którego przysługuje prawo do wniesienia odwołania od rozstrzygnięcia protestu. Zgodnie z art. 184 ust. 1 Pzp, odwołanie służy, jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, od których uzależniony jest obowiązek przekazywania Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich ogłoszeń o zamówieniach na dostawy lub usługi.

Istotną zmianą w przepisach regulujących postępowanie odwoławcze było powołanie stałego, profesjonalnego ciała orzekającego – Krajowej Izby Odwoławczej, która orzeka od dnia 7 grudnia 2007 r.

W ostatnich latach liczba odwołań kształtowała się w następujący sposób:

- 2000 r. - 1.565 odwołań
- 2001 r. - 1.687 odwołań
- 2002 r. - 1.936 odwołań
- 2003 r. - 2.292 odwołania
- 2004 r. - 2.421 odwołań
- 2005 r. - 4.094 odwołania
- 2006 r. - 3.077 odwołania

- **2007 r. - 1.582 dowożenia**

Jak wskazują powyższe dane, w roku 2007 odnotowano wyraźny spadek liczby wnoszonych odwożeń (Załącznik Nr 5). W porównaniu do roku 2006 wniesiono o 1.495 mniej odwożeń, co stanowi spadek o 48,6%. Powyższe wynika przede wszystkim z nowelizacji ustawy - Prawo zamówień publicznych, która zmieniła próg, od którego przysługuje prawo do wniesienia odwożenia od rozstrzygnięcia protestu.

Średnio miesięcznie wpływały 132 odwożenia. Wpływ ten był jednak bardzo nierównomierny. I tak najwięcej odwożeń złożono w lipcu (164 odwożenia) a najmniej we wrześniu (85).

Odwożenia a rodzaj zamówienia

Odwożenia najczęściej składane były w postępowaniach, których przedmiot stanowiły dostawy (37,7%). Odwożenia w postępowaniach na roboty budowlane i usługi stanowiły odpowiednio 27,4% i 34,7% ogólnej liczby wniesionych odwożeń.

Odwożenia a tryb postępowania

W 1.269 przypadkach odwożenia składane były w postępowaniach prowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego (co stanowi 80,2% odwożeń wniesionych w 2007 r.). Dwieście czternaście odwożeń wniesiono w postępowaniach prowadzonych w trybie przetargu ograniczonego, co stanowi 13,53% wszystkich wniesionych odwożeń. Odwożenia w postępowaniach prowadzonych w pozostałych trybach zdarzały się rzadko, np.: w postępowaniach prowadzonych w trybie negocjacji bez ogłoszenia i dialogu konkurencyjnego złożono jedynie 21 odwożeń, co stanowi 1,33% wszystkich odwożeń wniesionych w 2007 r. W minionym roku złożono 3 odwożenia w postępowaniu prowadzonym w trybie zamówienia z wolnej ręki (0,2% wszystkich odwożeń).

Struktura wyników rozpatrzonych odwożeń

Rozkład statystyczny orzeczeń zapadłych w 2007 roku przedstawia się następująco:

Odwołania	Liczba ogółem	Odsetek ogółem
Wniesione	1.582	
Nie skierowane do ZA/KIO z powodu nie uiszczenia wpisu	81	5,12 %
Skierowane do ZA/KIO	1.501	
Umorzone postępowanie z powodu wycofania odwołania	100	6,66 %
Odrzucone	268	17,85 %
Uwzględnione	601	40,04 %
Oddalone	530	35,31 %

Porównanie liczby odwołań uwzględnionych do oddalonych

Na przestrzeni lat 2003-2007 wzajemna relacja odwołań uwzględnionych i oddalonych przedstawiała się następująco:

Odwołania rozpatrywane merytorycznie	rok				
	2003	2004	2005	2006	2007
Oddalone	657	664	1.226	1.061	530
Uwzględnione	663	775	1.714	1.338	601

W porównaniu z rokiem 2006 zanotowano nieznaczny spadek odsetka spraw, w których zespół arbitrów/Izba uwzględniły odwołanie – z poziomu 43,5% w roku 2006 do poziomu 40,04%. Natomiast odsetek odwołań, w których zespoły arbitrów/Izba oddaliły odwołania oraz odrzuciły odwołania utrzymał się na identycznym poziomie co w roku 2006.

Analiza merytoryczna zarzutów

Z analizy merytorycznej odwołań wniesionych do Prezesa UZP wynika, że najczęściej formułowane w nich zarzuty obejmowały:

1. naruszenie zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania, w szczególności poprzez:
 - a) określanie warunków udziału w postępowaniu ograniczające dostęp do zamówienia,
 - b) niezgodne z przepisami i niepełne opisywanie przedmiotu zamówienia,
 - c) modyfikowanie SIWZ w sposób sprzeczny z ustawą,
 - d) niewłaściwą ocenę spełniania warunków udziału w postępowaniu,
 - e) zaniechanie wezwania do uzupełnienia i wyjaśnienia dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu w trybie art. 26 ust. 3 i 4 ustawy,

2. nieprawidłowości zaistniałe na etapie oceny ofert i wyboru oferty najkorzystniejszej, w tym:
 - a) bezpodstawne odrzucenie oferty lub wykluczanie wykonawcy z postępowania,
 - b) zaniechanie wyjaśnień w przypadku podejrzenia zaoferowania rażąco niskiej ceny,
 - c) nieprawidłowe poprawianie błędów w obliczeniu ceny,
 - d) nie odrzucanie oferty, bądź nie wykluczanie wykonawcy z postępowania,
 - e) wybór oferty z naruszeniem kryteriów oceny ofert,
 - f) bezpodstawne unieważnienie postępowania.

Na szczególną uwagę zasługuje stosunkowo duży udział odrzucanych odwołań - 17,85%. Spowodowane jest to głównie nieprzestrzeganiem przez odwołujących nowych regulacji proceduralnych wprowadzonych do systemu środków ochrony prawnej w 2006 roku. Najczęściej są to przypadki naruszenia przepisów w zakresie przekazywania kopii odwołania zamawiającemu oraz naruszenia zakazu wnoszenia środków ochrony prawnej

na czynności zamawiającego wykonane zgodnie z ostatecznym rozstrzygnięciem protestu zapadłym w postępowaniu toczącym się w wyniku wniesienia protestu.

Z danych za 2007 rok wynika, że do liczby 1.582 postępowań wykonawcy zgłosili 970 przyłączeń, zaś do łącznego rozpatrzenia zostało skierowanych 131 odwołań.

Średni koszt odwołania

Niezależnie od rozstrzygnięcia sprawy zespół arbitrów wydając orzeczenie zobowiązany był rozstrzygnąć o kosztach postępowania odwoławczego. Należy zauważyć, że wpisy od złożonych odwołań uiszczane przez odwołujących wystarczały w każdym przypadku na pokrycie faktycznie poniesionych i orzeczonych przez zespół arbitrów kosztów postępowania odwoławczego. Największe zasądzone koszty postępowania odwoławczego sięgnęły kwoty 6.589 zł. Najmniejsze (1.433 zł) koszty postępowania odnotowano w przypadku jednego z postanowień o umorzeniu postępowania odwoławczego.

Zgodnie z przepisami ustawowymi strony ponoszą koszty postępowania odwoławczego stosownie do jego wyniku. Z analizy danych wynika, iż zamawiający zostali obciążeni kosztami średnio w wysokości 4.174 zł, natomiast wykonawcy w wysokości 4.002 zł. Różnica wynika z tego, iż w przypadku rozstrzygnięć formalnych (umorzenie postępowania i odrzucenie odwołania) koszty postępowania, które obciążają odwołujących się są niższe niż w przypadku rozstrzygnięć zapadłych co do istoty.

Średni czas oczekiwania na posiedzenie w całym roku 2007 wynosił 14 dni.

Korzystanie ze środków ochrony prawnej – działalność KIO

Od 7 grudnia 2007 r. odwołania wnoszone do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych rozpatruje Krajowa Izba Odwoławcza przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych. W tym czasie Izba rozpatrzyła 70 odwołań.

Orzeczenia KIO, jakie zapadły w 2007 roku przedstawiają się następująco:

Odwołania	Liczba ogółem	Odsetek ogółem
rozpatrzone	70	
umorzone postępowanie z powodu wycofania odwołania	11	16 %

odrzucone	13	19 %
uwzględnione	15	21 %
unieważnione postępowanie	2	3 %
oddalone	29	41 %

W przypadku 2 odwołań KIO odroczyła rozprawę w związku z wydaniem postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego.

Ze względu na krótki okres orzekania KIO trudno dokonać analizy rozstrzygnięć Izby i porównywać z danymi dotyczącymi orzecznictwa zespołu arbitrów. Niemniej jednak na uwagę zasługuje relacja odwołań oddalonych do uwzględnionych przez Izbę, która przedstawia się odwrotnie do relacji odwołań rozpatrzonych przez zespoły arbitrów.

W analogicznym okresie poprzedniego roku Zespoły Arbitrów uwzględniły 51, a oddaliły 36 odwołań, co stanowi odpowiednio 42,5 % i 30% w stosunku do ogólnej liczby 120 odwołań rozpatrzonych przez ZA.

Dane statystyczne dot. wnoszonych do sądów okręgowych skarg na orzeczenia ZA / orzeczenie KIO

W roku 2007, wraz ze spadkiem liczby rozpatrywanych odwołań zmalała także liczba wnoszonych skarg. Począwszy od roku 2005 liczba skarg wynosiła kolejno:

- 2005 r. - 563
- 2006 r. - 465
- 2007 r. - 327

W minionym roku odnotowano spadek liczby skarg w porównaniu do roku 2006 o 138 skarg, a w odniesieniu do roku 2005 o 236 skarg, tj. odpowiednio spadek o 30% i 42%. Nominalne zmniejszenie liczby wnoszonych skarg jest przede wszystkim konsekwencją ogólnego spadku liczby wnoszonych odwołań. Jednakże spadek liczby skarg jest mniejszy niż spadek liczby odwołań – liczba odwołań spadła o blisko 50% w porównaniu do roku poprzedniego i o 61% w porównaniu do 2005 roku.

W minionych latach relacja liczby wniesionych skarg do liczby rozpatrzonych odwołań kształtowała się na względnie stałym poziomie: 14% w roku 2002, 12,2% w roku 2003, 16,6% w roku 2004, 15,3% w roku 2005 oraz 16,1% w roku 2006. Jednakże rok 2007 wyróżnia wzrost tego wskaźnika do poziomu 21,7%.

Oznacza to, że strony postępowania odwoławczego chętnie sięgały po ostatni z przysługujących im środków ochrony prawnej i nie poprzestawały na orzeczeniu zespołu arbitrów.

Średnia liczba skarg w miesiącu wyniosła 27,25; najwięcej skarg wniesiono w lipcu – 47 oraz w kwietniu - 36, najmniej w grudniu – 16.

W roku 2007 obciążenie sądów okręgowych sprawami skargowymi rozkładało się bardzo nierównomiernie. Podobnie jak w latach 2004-2006, w analizowanym roku najwięcej skarg trafiło do Sądu Okręgowego w Warszawie – 33,7% (110 skarg). W następnej kolejności sprawy skargowe rozstrzygane były przez: Sąd Okręgowy w Katowicach - 10,1% (33 skargi), Sąd Okręgowy w Gliwicach - 4,9% (16 skarg) oraz Sąd Okręgowy w Krakowie - 4,3% (14 skarg). Natomiast 14,8% wszystkich wniesionych skarg (48) trafiło do sądów okręgowych w Poznaniu, Gdańsku, Łodzi i Wrocławiu.

Na podstawie przekazanych do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych orzeczeń sądów okręgowych (217), jakie zapadły w roku 2007, można stwierdzić, że sprawy skargowe kończyły się najczęściej oddaleniem skargi (46,1%), natomiast uwzględniono skargę i zmieniono zaskarżone orzeczenie w 26,7% przypadków. W przypadku zaś 16,1% wniesionych skarg sądy okręgowe odrzuciły skargi, umorzyły postępowanie w 11,1% wniesionych skarg.

Dla porównania, w roku 2006 sądy okręgowe uwzględniły 19% skarg, oddaliły 44,3 %, natomiast w 19,7% przypadków skargi zostały odrzucone, a w 17 % spraw umorzono postępowanie.

Porównując rodzaje zapadłych rozstrzygnięć w sprawach skargowych w pierwszej kolejności należy wskazać na to, że w roku 2007 zmalał odsetek rozstrzygnięć formalnych skarg. Jednocześnie nieznacznie (o 2 punkty procentowe) wzrósł odsetek skarg oddalonych w minionym roku. Odnotowano wyraźny wzrost – z poziomu 19% do poziomu 26,7% -

przypadków, gdy sądy okręgowe uwzględniały skargę i zmieniały orzeczenie Zespołu Arbitrów.

W roku 2007 sądy okręgowe potrzebowały średnio 48 dni (w roku 2006 było to 61 dni) na rozpatrzenie skargi na wyrok zespołu arbitrów. W dniu 7 grudnia 2007 r. zaczęła swoją działalność orzeczniczą Krajowa Izba Odwoławcza przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych. Na 70 wydanych w 2007 roku orzeczeń Izby w 2007 r. zostały złożone 3 skargi, co stanowi 3,9% ogółu tychże spraw (ogółem na ww. orzeczenia wniesiono 14 skarg, co stanowi 20% tych spraw).

W roku 2007 Sąd Najwyższy w pięciu sprawach zajmował się rozpoznaniem zagadnienia prawnego przedstawionego przez sądy okręgowe, które na gruncie przepisów związanych z udzielaniem zamówień publicznych miały wątpliwości interpretacyjne. Orzeczenia Sądu Najwyższego dotyczyły m.in. kwestii dopuszczalności odrzucenia skargi na orzeczenie Zespołu Arbitrów rozpoznawanej w postępowaniu gospodarczym bez wzywania do uiszczenia opłaty stałej, jeżeli przedsiębiorca nie jest reprezentowany przez adwokata lub radcę prawnego, możliwości rozpoznania przez Sąd Okręgowy skargi po wykonaniu umowy zawartej po ostatecznym rozstrzygnięciu protestu, a także kwestii, czy wykonawca, który w postępowaniu odwoławczym ma status interwenienta ubocznego w postępowaniu skargowym bez konieczności wstąpienia do sprawy na podstawie art. 77 k.p.c.

3.2.7 *Udział polskich przedsiębiorców w rynku europejskim*

Akcesja Polski do Unii Europejskiej otworzyła krajowy rynek zamówień publicznych oraz otworzyła polskim przedsiębiorstwom rynki innych państw członkowskich.

W roku 2007 polskim wykonawcom udzielono na rynkach unijnych 54 zamówienia (w roku 2006 – 46, a w roku 2005 – 42). Polscy wykonawcy wygrywali najczęściej postępowania organizowane przez zamawiających z Czech (9 kontraktów), Belgii (8) oraz Niemiec (7). Polscy przedsiębiorcy zrealizowali 35 dostaw, 18 usług oraz jedną robotę budowlaną. Udzielone zamówienia dotyczyły dostaw sprzętu górniczego, taboru kolejowego, aparatury pomiarowej, autobusów a także sprzętu medycznego, komputerów, usług informatycznych oraz doradztwa. Wykaz wykonawców, którym udzielono zamówień na rynkach zagranicznych przedstawia Załącznik Nr 6.

Zauważalny jest wzrost liczby kontraktów zawartych przez polskich wykonawców na rynku unijnym niemniej jednak poziom nie jest satysfakcjonujący.

3.2.8 Podmioty zagraniczne na polskim rynku zamówień publicznych

Z dniem 1 maja 2004 r. polski rynek zamówień publicznych stał się częścią wspólnego rynku europejskiego. Od tego dnia ogłoszenia dotyczące zamówień publicznych o największej wartości podlegają obowiązkowi publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. W roku 2007 polscy zamawiający opublikowali w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 11.197 ogłoszeń o zamówieniu publicznym oraz konkursie (w roku 2006 – 10.466 a w roku 2005 – 12.380), co stanowiło 8% wszystkich przetargów i konkursów ogłoszonych na szczeblu unijnym (Załącznik Nr 7). Jednocześnie liczba ta stanowiła 40% przetargów ogłoszonych przez nowe kraje członkowskie.

Blisko 98% zamówień na polskim rynku przypadło przedsiębiorstwom krajowym. W 309 przypadkach zamówienia zostały udzielone wykonawcom zagranicznym. Najwięcej zamówień przypadło w udziale przedsiębiorcom z Wielkiej Brytanii (29% kontraktów) następnie z Niemiec (22%) oraz Włoch (8%) dalej z Austrii, Francji i Szwajcarii (po ok. 6% kontraktów) oraz Czech, Holandii i USA (po ok. 4%).

W zamówieniach przeważały dostawy – 71% kontraktów, a następnie usługi – 25% i roboty budowlane, które stanowiły 4% zamówień.

Podobnie jak w latach ubiegłych zamówienia udzielane zagranicznym wykonawcom dotyczyły najczęściej specyficznych przedmiotów zamówienia np.: zakupu praw licencyjnych do filmów lub oprogramowania, zakupu sprzętu medycznego, mikroskopy, spektrometry i inne urządzenia optyczne i precyzyjne.

Kontrakty udzielane podmiotom zagranicznym dotyczą w dużej mierze specyficznych lub specjalistycznych przedmiotów zamówienia, które z reguły nie są dostępne na rynku krajowym. W przypadku robót budowlanych w części zamówień wygrywały konsorcja, w skład, których wchodził także polski wykonawca.

4 ZAMÓWIENIA PUBLICZNE W PUBLIKACJACH PRASOWYCH

4.1 Informacje statystyczne

Analizą objęto 3.931 publikacji prasowych dotyczących zamówień publicznych zamieszczonych w prasie ogólnopolskiej, regionalnej i branżowej (zestawienie nie uwzględnia prasy specjalistycznej typu: "Zamówienia Publiczne – Doradca", „Przetargi Publiczne” czy wydawnictwa Instytutu Zamówień Publicznych) w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r.

Najwięcej publikacji prasowych ukazało się w dziennikach o zasięgu ogólnopolskim: Gazeta Prawna – 449 i Rzeczpospolita – 432. Stanowiły one łącznie 22,4% wszystkich opublikowanych artykułów. W skali całego roku liczba publikacji w tych tytułach prasowych utrzymywała się średnio na poziomie od 30 do 45 artykułów w miesiącu.

4.2 Analiza treści publikacji

W materiałach prasowych opublikowanych w 2007 r. opisywano najważniejsze zagadnienia dotyczące zmiany przepisów oraz praktyki stosowania prawa zamówień publicznych. W wielu przypadkach miały one charakter edukacyjny poprzez czytelne i poprawne merytorycznie wyjaśnianie konkretnych rozwiązań. W prasie lokalnej publikowano głównie informacje dotyczące aktualnych, ważnych dla regionu inwestycji. Niejednokrotnie opisywano nieprawidłowości proceduralne oraz związane z nimi opóźnienia. Wielokrotnie przytaczano rozstrzygnięcia zespołów arbitrów (od grudnia 2007 r. członków Krajowej Izby Odwoławczej) dotyczące konkretnych postępowań i ich wpływu na udzielenie zamówienia (m.in. Dziennik Bałtycki, Dziennik Polski, Dziennik Zachodni, Gazeta Krakowska, Gazeta Poznańska, Gazeta Pomorska, Kurier Szczeciński, Dziennik Wschodni, Słowo Polskie Gazeta Wrocławska, Życie Warszawy, regionalne wydania Gazety Wyborczej). W kolejnych miesiącach 2007 r. można zaobserwować wzrost liczby artykułów prasy lokalnej opisujących rozwiązania prawne dotyczące zasad i metodologii udzielania zamówień publicznych.

Podobnie jak w latach ubiegłych, aktywność mediów koncentrowała się na bieżącym informowaniu o tempie prac i zakresie zmian przewidywanych w nowelizacjach ustawy

Prawo zamówień publicznych (Rzeczpospolita, Gazeta Prawna, Gazeta Wyborcza, Puls Biznesu, Gazeta Samorządu i Administracji, Wspólnota, Parkiet, Dziennik, Gazeta Pomorska, Kurier Szczeciński, Życie Warszawy). Dziennikarze szczegółowo opisywali nowe regulacje, porównywali z dotychczasową praktyką, przytaczali komentarze ekspertów oraz przedstawicieli UZP. Prezentowano uzasadnienie zmian, ich wpływ na praktykę udzielania zamówień publicznych. Rzeczpospolita i Gazeta Prawna opublikowały przewodniki dotyczące zmian w ustawie. Chwalono regulacje przyspieszające procedurę udzielania zamówień (możliwość uzupełniania dokumentów, skrócenie terminów, podniesienie dolnego progu do 14.000 euro), ale wyrażano też zaniepokojenie znacznym podniesieniem progu, od którego można wnosić odwołania. W Rzeczpospolitej i Gazecie Prawnej często publikowano stanowisko Urzędu Zamówień Publicznych wobec najważniejszych zagadnień dotyczących systemu zamówień publicznych.

Dostrzegano potrzebę nowelizacji ustawy ze względu na uwagi Komisji Europejskiej wobec kilku artykułów Prawa zamówień publicznych oraz potrzebę zmian wynikających z konieczności przyspieszenia procedur udzielania zamówień.

Prasa informowała o wejściu w życie aktów wykonawczych wydanych do znowelizowanej ustawy. Tam też wyjaśniano praktyczne znaczenie nowych rozwiązań.

W 2007 r. niemal połowę publikacji prasowych stanowiły materiały o charakterze informacyjno – edukacyjnym. Dziennikarze i eksperci opisywali trudne, ważne zagadnienia związane z procedurą udzielania zamówień publicznych. Radzili jak poprawnie wnosić środki ochrony prawnej (Rzeczpospolita, Gazeta Prawna, Wspólnota, Gazeta Samorządu i Administracji), jak ogłaszać przetargi na nowych zasadach (poradnik Rzeczpospolitej), jak zawrzeć umowę na roboty budowlane (poradnik Gazety Prawnej), jak skutecznie ubiegać się o publiczne kontrakty (poradnik Rzeczpospolitej). Wyjaśniali kwestie poprawiania omyłek w ofercie, opisu przedmiotu zamówienia informatycznego (w oparciu o stanowisko UZP i MSWiA), zawarcia umowy po upływie terminu związania ofertą. Dziennikarze informowali o zmianie kursu złotego wobec euro w zamówieniach publicznych. Zajmowali się także tematyką udziału podwykonawców w realizacji zamówienia publicznego.

Upowszechniano przykłady dobrych praktyk w procedurze udzielania zamówień, negowano działania nieprawidłowe ilustrując to orzecznictwem zespołów arbitrow,

wyrokami sądów, orzecznictwem Głównej Komisji Orzekającej w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych oraz wyrokami Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (m.in. Puls Biznesu, Gazeta Prawna, Rzeczpospolita, Wspólnota).

Na łamach prasy wyrażano zaniepokojenie licznymi nieprawidłowościami w wydatkowaniu funduszy z Unii Europejskiej (Rzeczpospolita, Gazeta Wyborcza, Dziennik Polski, Życie Warszawy, Parkiet, Gazeta Prawna).

Dziennikarze z dużym zainteresowaniem śledzili propozycje przepisów regulujących organizację Mistrzostw Europy Euro 2012. Podkreślali niezgodność regulacji odnoszącej się do zamówień publicznych z Dyrektywami Unii Europejskiej. Krytykowali brak podejmowania działań inwestycyjnych i próby zlecenia ogromnych przedsięwzięć w trybach niekonkurencyjnych.

W materiałach prasowych wielokrotnie wykorzystywano analizy Urzędu Zamówień Publicznych dotyczące wyników obligatoryjnych kontroli uprzednich (m.in. Rzeczpospolita, Gazeta Wyborcza, Gazeta Prawna, Dziennik). Wskazywano na zbyt częste wykorzystywanie przez zamawiających trybu zamówienia z wolnej ręki. Informowano o błędach popełnianych przez zamawiających. Podkreślano potrzebę bieżącego monitorowania procedur udzielania zamówień publicznych oraz uwzględniania w przygotowywanych postępowaniach wskazówek UZP zawartych w analizach pokontrolnych i starannego przygotowywania dokumentacji. Opisywano postępowania kontrolne zalecające unieważnienie, wobec których wniesiono zastrzeżenia i w wyniku podtrzymania stanowiska Prezesa UZP były opiniowane przez Radę Zamówień Publicznych.

Dziennikarze chętnie korzystali również z danych zawartych w opracowanym w Urzędzie Zamówień Publicznych „Sprawozdaniu z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2006 r.”.

W artykułach poświęconym partnerstwu publiczno – prywatnemu przywoływano regulacje ustawy Prawo zamówień publicznych. Zwracano uwagę na brak spójności obydwu aktów prawnych skutkujący niemożnością ogłaszania informacji o przedsięwzięciach publiczno – prywatnych w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Dużym zainteresowaniem ze strony prasy cieszył się proces tworzenia nowej instytucji rozstrzygającej odwołania w zamówieniach publicznych - Krajowej Izby Odwoławczej. Informowano o warunkach jakie musieli spełniać kandydaci na członków KIO, procedurze egzaminacyjnej i powołaniu członków KIO. Podkreślano znaczenie stworzenia profesjonalnego, zawodowego organu orzekającego, którego działanie podniesie jakość i jednolitość orzecznictwa. Zwracano jednak uwagę na przedłużającą się procedurę rekrutacyjną oraz ograniczoną liczbę osób przystępujących do egzaminu.

Do kategorii publikacji informacyjnych należały komunikaty o planowanych i ogłoszonych przetargach (Puls Biznesu, Gazeta Wyborcza) oraz bieżące publikowanie danych statystycznych dotyczących zmian na rynku zamówień publicznych: liczby ogłoszeń publikowanych w BZP, prowadzonych postępowań, odwołań wnoszonych do prezesa UZP. Podkreślano sukcesy polskich firm w ubieganiu się o zamówienia publiczne na rynku europejskim oraz niewielkie zainteresowanie firm zagranicznych polskimi zamówieniami.

Na łamach prasy prezentowano wydawnictwa Urzędu Zamówień Publicznych podkreślając ich edukacyjno – informacyjny charakter oraz znaczenie dla uczestników rynku zamówień publicznych

5 WNIOSKI I REKOMENDACJE

5.1 Wnioski

I. NISKA KONKURENCYJNOŚĆ

1. Niepokój budzą statystyki dotyczące liczby postępowań prowadzonych w trybach, w których brak jest publikacji ogłoszenia o zamówieniu, a więc w trybach, które nie w pełni gwarantują swobodną konkurencję w postępowaniu o zamówienie publiczne (tryb zamówienia publicznego z wolnej ręki, negocjacji bez ogłoszenia oraz zapytania o cenę). Są to tryby, które nie gwarantują również przejrzystości udzielania zamówień publicznych. Szczególnie niepokojący jest zakres stosowania trybu zamówienia publicznego z wolnej ręki – 29% zamówień o wartości nie przekraczającej wysokości progów unijnych oraz 17,5% zamówień o wartości powyżej progów unijnych zostało udzielonych w tym trybie.
2. Dane wskazują na niewielką skłonność zamawiających do korzystania z innych niż przetarg nieograniczony i ograniczony trybów otwartych, a więc poprzedzonych publikacją ogłoszenia. Jest to zrozumiałe w przypadku trybów mających zastosowanie do szczególnie skomplikowanych zamówień, takich jak tryb negocjacji z ogłoszeniem oraz tryb dialogu konkurencyjnego. Wydaje się jednak, iż w przypadku trybu licytacji elektronicznej, tak niskie jego wykorzystywanie (0,05%) spowodowane jest barierami przewidzianymi w obowiązującej ustawie, a więc przede wszystkim jego stosowaniem w przypadku dostaw i usług o wartości mniejszej niż progi unijne o charakterze powszechnie dostępnym o ustalonych standardach jakościowych a także wymogiem złożenia oferty opatrzonej bezpiecznym podpisem elektronicznym.
3. W ponad 39% postępowań o zamówienie publiczne skontrolowanych jedynie pod kątem prawidłowości stosowania przesłanek upoważniających do wszczęcia postępowania w danym trybie (innym niż tryb przetargu nieograniczonego i ograniczonego) ujawniono naruszenia przepisów ustawy. Stanowi to wprawdzie jedynie blisko 5% wszystkich zawiadomień przesyłanych do Prezesa Urzędu w sprawie wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia w trybie innym niż podstawowe, niemniej jednak jest to zjawisko o tyle niepokojące, iż po pierwsze

obowiązek przekazywania zawiadomień dotyczył zamówień o wartości równej lub większej niż 137.000 lub 211.000 euro a więc nie obejmował zamówień o mniejszej wartości, po drugie zamawiający nie wypełniali tego obowiązku szczególnie w zakresie zamówień na roboty budowlane (tylko 5,3% wszystkich zawiadomień).

4. Liczba wszczynanych postępowań w trybie z wolnej ręki oraz wyniki kontroli zawiadomień przekazywanych Prezesowi Urzędu a także fakt, iż Urząd Zamówień Publicznych nie posiada informacji dotyczącej skali zamówień, w których, na podstawie art. 4, nie miały zastosowania przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych, wskazuje na możliwość istnienia znaczącego zagrożenia ograniczenia dostępności zamówień publicznych dla wykonawców zainteresowanych ubieganiem się o udzielenie zamówienia publicznego.
5. Jak wynika z danych średnio na przetarg wpływało około 2,29 oferty. Jest to wskaźnik zdecydowanie mniejszy niż w latach poprzednich (w 2006 r. – 3,62, w 2005 r. – 4,40). Na tak niski wynik wpływ miało uwzględnienie w statystyce zamówień o najniższej wartości (poniżej 60.000 euro), które w roku 2007 po raz pierwszy podlegały obowiązkowi publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych. Zamówienia te budzą zdecydowanie mniejsze zainteresowanie wykonawców niż zamówienia o dużej wartości. Niemniej jednak, przeciętna liczba składanych ofert w postępowaniu jest mała, wpływając na niską konkurencyjność postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Powyższą tezę o małej konkurencyjności postępowań o udzielenie zamówienia publicznego potwierdza wysoki odsetek postępowań, w których została złożona tylko jedna oferta nie podlegająca odrzuceniu (47% postępowań).
6. Reasumując, stosowana przez zamawiających znacząca liczba procedur nie gwarantujących pełnej dostępności przedsiębiorcom do ubiegania się o realizację zamówienia publicznego, a także ograniczona liczba składanych ofert w postępowaniach o zamówienie publiczne (szczególnie w postępowaniach o mniejszych wartościach), wskazuje na niski poziom konkurencyjności w zamówieniach publicznych.

II. ZBYT SKOMPLIKOWANE PROCEDURY I ICH NIEZNAJOMOŚĆ PRZEZ ZAMAWIAJĄCYCH

Niepokojące są dane wynikające z kontroli następczej prowadzonej przez Prezesa Urzędu. Kontrola następcza zawsze przeprowadzana jest na wniosek lub z urzędu, a zatem w sposób nieprzewidywalny dla zamawiającego. Wykrywalność naruszeń skutkujących nieważnością umowy w przypadku tych kontroli wynosi ok. 46%, to jest ponad 10-krotnie więcej niż w przypadku kontroli uprzednich. Wyniki te wskazują na większą efektywność kontroli wszczynanych na podstawie zawiadomień o nieprawidłowościach. Wyniki kontroli następczych świadczą o znacznej złożoności procedur udzielania zamówień publicznych oraz o ich nieznanym przez zamawiających. O powyższym może świadczyć również duży odsetek odwołań uwzględnianych przez zespoły arbitrow/Krajową Izbę Odwoławczą (40% wnoszonych odwołań).

III. JAKOŚĆ UZYSKIWANYCH ZAMÓWIEŃ

Na uwagę zasługuje fakt ograniczonego stosowania przy wyborze oferty najkorzystniejszej kryteriów oceny ofert innych niż cena. Pomimo możliwości swobodnego kształtowania kryteriów oceny ofert odnoszących się do przedmiotu zamówienia zamawiający nie wykorzystuje dopuszczonych ustawą instrumentów. W większości postępowań zamawiający jako kryterium oceny ofert stosują jedynie kryterium ceny – 87% zamówień. Powyższe może wpływać negatywnie na uzyskiwanie przez zamawiających zamówień o odpowiednio wysokim poziomie jakości.

IV. ODWOŁANIA

1. Warty odnotowania jest spadek liczby odwołań wnoszonych do Prezesa Urzędu (prawie o 50%). Spadek liczby wnoszonych odwołań, co do zasady należy ocenić pozytywnie. Nie mniej jednak jest on efektem wprowadzenia ustawowego ograniczenia prawa do wnoszenia środków ochrony prawnej przez wykonawców w przypadku zamówień o wartości poniżej progów unijnych określonych dla dostaw lub usług (137.000 euro lub 211.000 euro w zależności od rodzaju zamawiającego). Zasady wnoszenia środków ochrony prawnej powyżej ww. kwot, co do zasady nie uległy natomiast istotnej zmianie w związku z czym ilość wnoszonych odwołań kształtuje się

w tym zakresie na podobnym poziomie. Korzystanie przez wykonawców z prawa do wniesienia odwołania z jednej strony pozwala na skontrolowanie prawidłowości prowadzonego postępowania jeszcze w jego toku i stwarza możliwość realnej ochrony praw przysługujących uczestnikom postępowania, z drugiej jednak strony powoduje opóźnienia w realizacji zadań publicznych, wynikające z przedłużania się postępowania o udzielenie zamówienia.

2. Dane dotyczące realnych kosztów postępowania odwoławczego świadczą o tym, że kwota wpisu od odwołania została określona na zbyt wysokim poziomie. Wpis od odwołania ma wprawdzie charakter kaucyjny, a zatem większa jego część jest zwracana odwołującemu po zakończeniu postępowania i zaliczeniu na rzecz UZP jego rzeczywistych kosztów, niemniej jednak należy zwrócić uwagę, że pomiędzy wysokością wpisu a wysokością realnych kosztów postępowania odwoławczego występuje dość znaczna dysproporcja. Obowiązujące od 12 października 2007 r. rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie wysokości oraz sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym oraz sposobu ich rozliczania określa wysokości wpisów w postępowaniu odwoławczym na kwoty 20.000 zł (dostawy, usługi, konkursy oraz roboty budowlane poniżej progów unijnych) i 40.000 zł (roboty budowlane powyżej progów unijnych). Tymczasem kwota zaliczana z uiszczanego wpisu na rzecz Urzędu tytułem rzeczywiście poniesionych kosztów postępowania w 2007 r. wynosiła ok. 4.000 zł. Wydaje się, iż wnoszenie wpisu na poziomie 20.000 zł oraz 40.000 zł (poprzednio obowiązujące rozporządzenie przewidywało w odniesieniu do dostaw i usług o wartości poniżej progów unijnych wpis w wysokości 10.000 zł) nie stanowi większego problemu dla dużych przedsiębiorstw (różnica pomiędzy wysokością wpisu a rzeczywistymi kosztami jest zwracana). Dla małych i średnich przedsiębiorstw może jednak niekiedy stanowić istotną barierę w zakresie dostępu do korzystania z przysługujących im środków ochrony prawnej. Powyższe może podważać efektywność wnoszenia środków ochrony prawnej wymaganą od państw członkowskich w art. 1 dyrektywy Rady 89/665/EWG z 21 grudnia 1989 r. dotyczącej koordynacji przepisów prawnych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane.

V. PODSUMOWANIE

Pomimo występowania wymienionych zjawisk negatywnych, rynek zamówień publicznych od kilku lat rozwija się bardzo dynamicznie. Wartość rynku z roku na rok rośnie, zamawiający do większości postępowań wykorzystują tryby otwarte, cechujące się największą konkurencyjnością, przy czym najczęściej wybierane są oferty najtańsze. Także czas udzielenia zamówienia w procedurach otwartych w roku 2007 wyraźnie uległ skróceniu, należy jednak wziąć pod uwagę, że na wyniki te miały wpływ zamówienia o najniższej wartości (tzn. poniżej 60.000 euro), które w roku 2007 pierwszy raz podlegały obowiązkowi publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych, a zatem mogły być uwzględnione w badaniu statystycznym. Wydaje się, że w zamówieniach o większej wartości czas trwania postępowania jest nadal zbliżony do danych z lat ubiegłych, co zniechęca zamawiających do stosowania procedur otwartych.

W 2007 roku zamówienia udzielane były przede wszystkim wykonawcom krajowym a kontrakty udzielane podmiotom zagranicznym dotyczyły w dużej mierze specyficznych lub specjalistycznych przedmiotów zamówienia, które z reguły nie są dostępne na polskim rynku. Jednocześnie zauważalny był wzrost liczby kontraktów zawartych przez polskich wykonawców na rynku unijnym. Coraz większe znaczenie na rynku zamówień odgrywają także zamówienia udzielane przez przedsiębiorstwa działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych.

5.2 Rekomendacje

I. CELE

W świetle powyższych wniosków głównymi zadaniami, na których powinny skoncentrować się działania administracji publicznej to, przede wszystkim:

- zwiększenie efektywności wydatkowania środków publicznych – udzielania zamówień publicznych,
- wzmocnienie konkurencji w zamówieniach publicznych,
- dążenie do podniesienia jakości udzielanych zamówień.

II. ŚRODKI

Realizacja powyższych celów powinna następować przede wszystkim poprzez:

- zmianę przepisów w zakresie zamówień publicznych,

- upowszechnianie wiedzy o zasadach udzielania zamówień publicznych.
1. W sferze legislacyjnej zmiana prawa w pierwszej kolejności powinna dotyczyć w szczególności:
- ograniczenia barier i rozwiązań zniechęcających zamawiających do stosowania procedur otwartych, a więc przede wszystkim odformalizowanie procedur poprzez szersze dopuszczenie możliwości poprawiania błędów popełnianych przez zamawiających, ograniczenie wpływu środków ochrony prawnej na przedłużanie się postępowania o udzielenie zamówienia, minimalizacja ryzyka związanego z unieważnianiem postępowań a także ograniczenie kontroli uprzedniej obligatoryjnej na rzecz zwiększenia liczby kontroli wszczynanej na wniosek,
 - wprowadzenia pełnej przejrzystości przy udzielaniu zamówień publicznych poprzez nałożenie na zamawiających obowiązku publikacji informacji o zamówieniach w trybach niekonkurencyjnych, a więc w trybie negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki czy zapytania o cenę oraz obowiązku publikacji informacji o odstąpieniu od stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych,
 - zachęcenia zamawiających do korzystania w procesie udzielania zamówień publicznych z instrumentów elektronicznych poprzez znoszenie, tam gdzie jest to możliwe, barier ograniczających ich wykorzystanie,
 - zwiększenia efektywności postępowania o zamówienie publiczne poprzez ograniczenie okoliczności, w których zachodzi obowiązek odrzucenia oferty wykonawcy często najkorzystniejszej ekonomicznie,
 - ograniczenia barier utrudniających dostęp wykonawców do postępowań o zamówienie publiczne występujących w zakresie wymagań dotyczących dokumentów składanych w postępowaniach o zamówienie publiczne,

W związku z wniesionymi przez Komisję Europejską zastrzeżeniami do ustawy Prawo zamówień publicznych, konieczne jest kontynuowanie prac mających na względzie zapewnienie zgodności ustawy z prawem unijnym, co jest warunkiem właściwego wykorzystania środków unijnych.

2. Wiedza z zakresu procedur zamówień publicznych jest podstawowym warunkiem efektywnego udzielania zamówień publicznych. W sferze tej administracja publiczna powinna skupić się na:

- upowszechnianiu „dobrych praktyk” stosowania procedur udzielania zamówień publicznych poprzez na przykład opracowywanie wzorcowych dokumentacji, upowszechnianie orzecznictwa w sprawach zamówień publicznych czy też upowszechnianie i udostępnianie narzędzi elektronicznych wspomagających proces udzielania zamówień publicznych,
- prowadzeniu szkoleń z zakresu zamówień publicznych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów, które – jak wynika z przeprowadzonych kontroli – są szczególnie narażone na występowanie błędów, a więc: wybór trybu udzielenia zamówienia, formułowanie kryteriów oceny ofert oraz dokonywanie badania i oceny ofert. Powinno tutaj położyć się nacisk na zachęcanie zamawiających do stosowania innych, niż tylko cena, kryteriów oceny ofert, a działania edukacyjne w tym zakresie powinny być skierowane przede wszystkim do zamawiających udzielających „mniejszych” zamówień.

6 ZAŁĄCZNIKI

Spis załączników

Załącznik nr 1 - Wartość polskiego rynku zamówień publicznych w latach 2000 – 2007

Załącznik nr 2 - Struktura postępowań w podziale na rodzaj zamówienia

Załącznik nr 3 - Wartość zakontraktowanych robót budowlanych, dostaw i usług przez niektóre grupy zamawiających

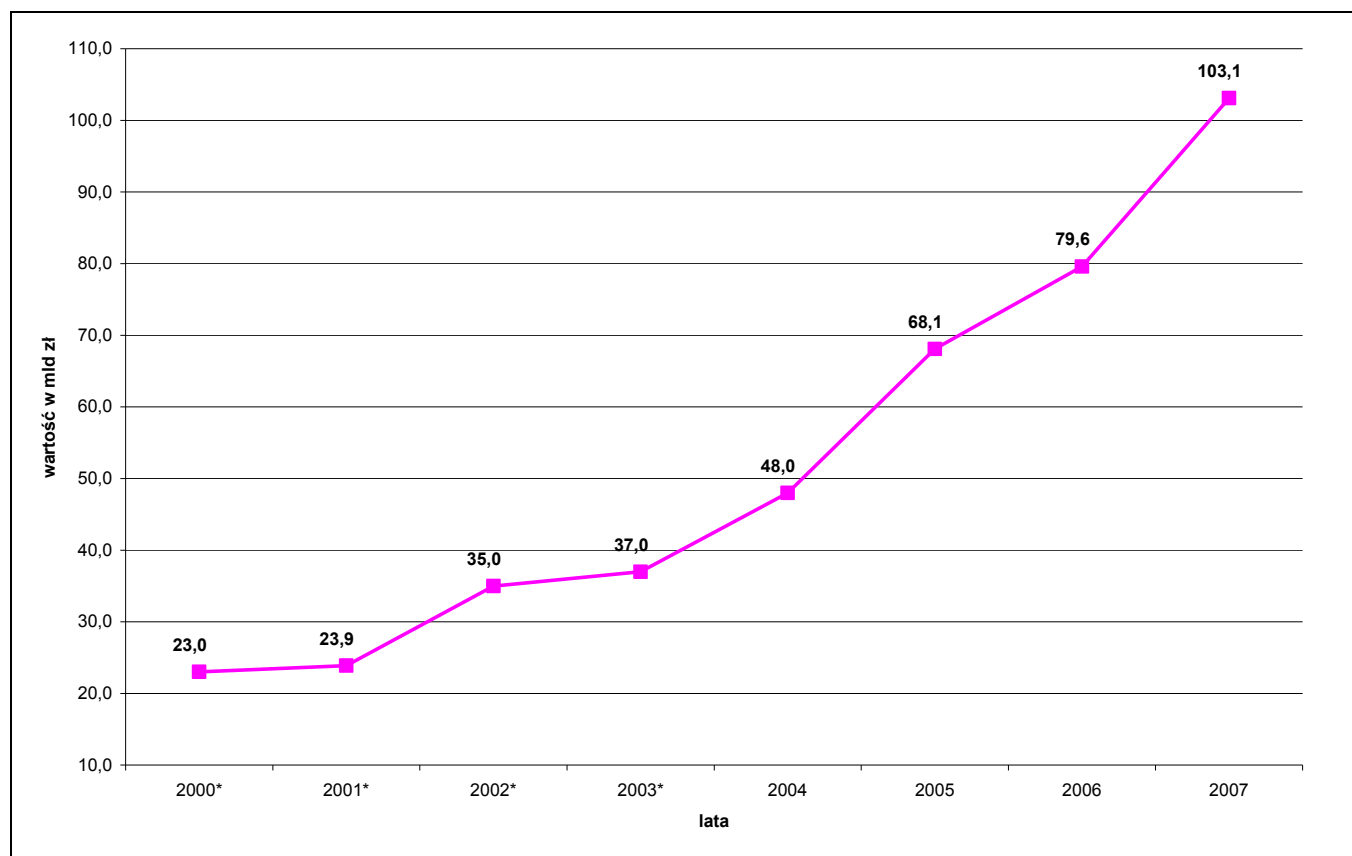
Załącznik nr 4 - Różnice w minimalnej i maksymalnej cenie oferty

Załącznik nr 5 - Liczba odwołań wnoszonych do Prezesa UZP w latach 2000 – 2007

Załącznik nr 6 - Wykaz polskich wykonawców, którym udzielono zamówień na rynkach zagranicznych

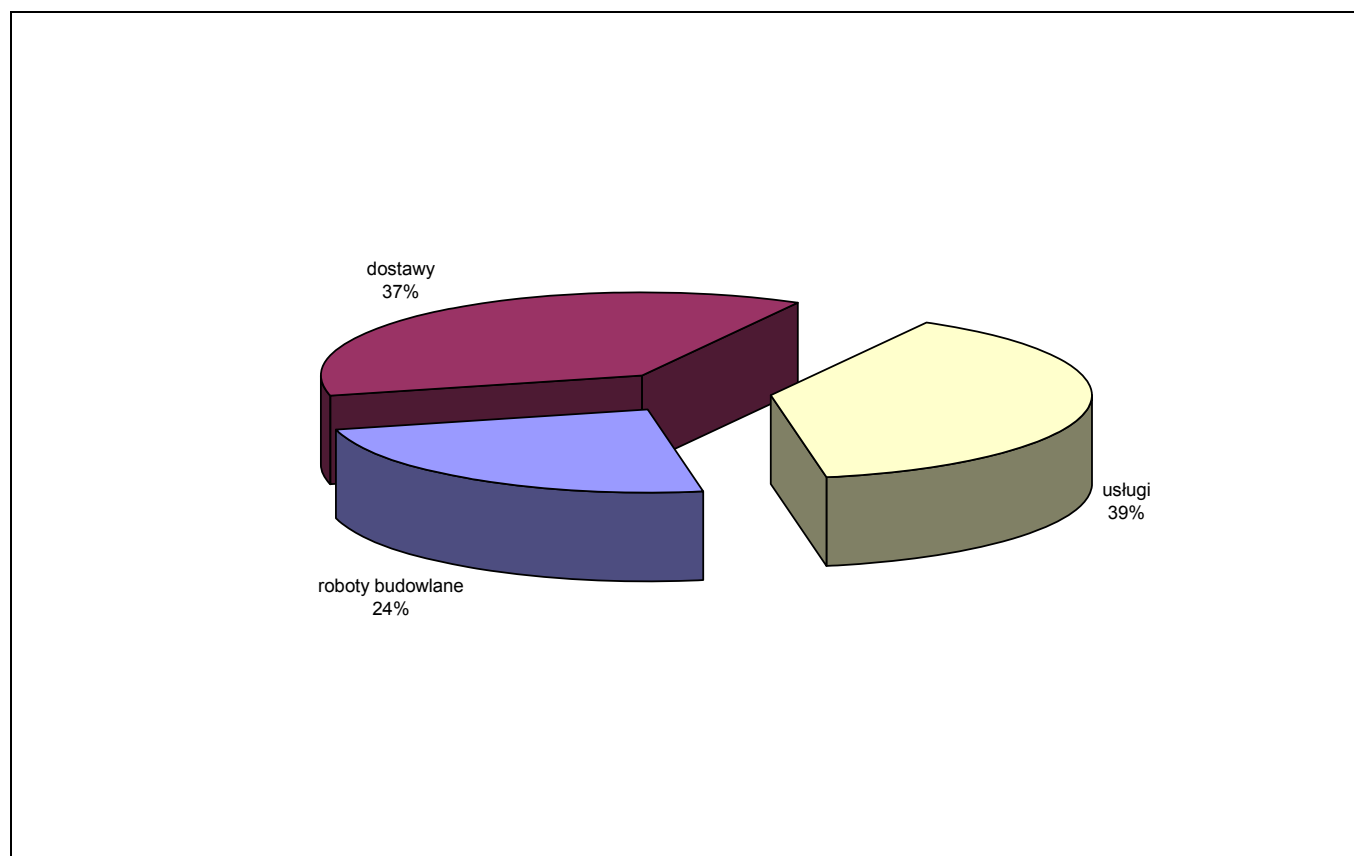
Załącznik nr 7 - Liczba przetargów ogłaszanych w Dzienniku Urzędowym UE

Wartość polskiego rynku zamówień publicznych w latach 2000 – 2007

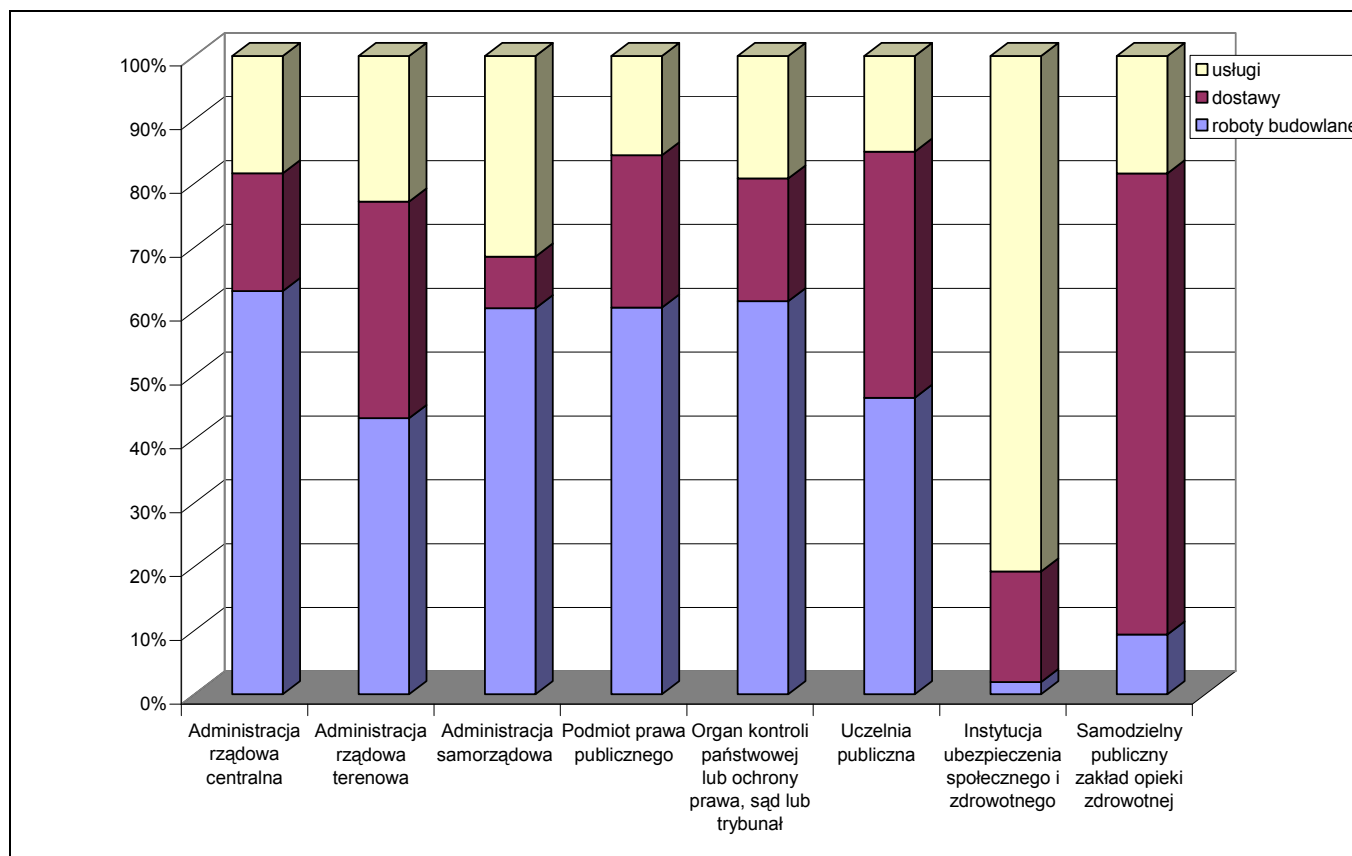

* wartość oszacowana na podstawie ogłoszeń publikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych

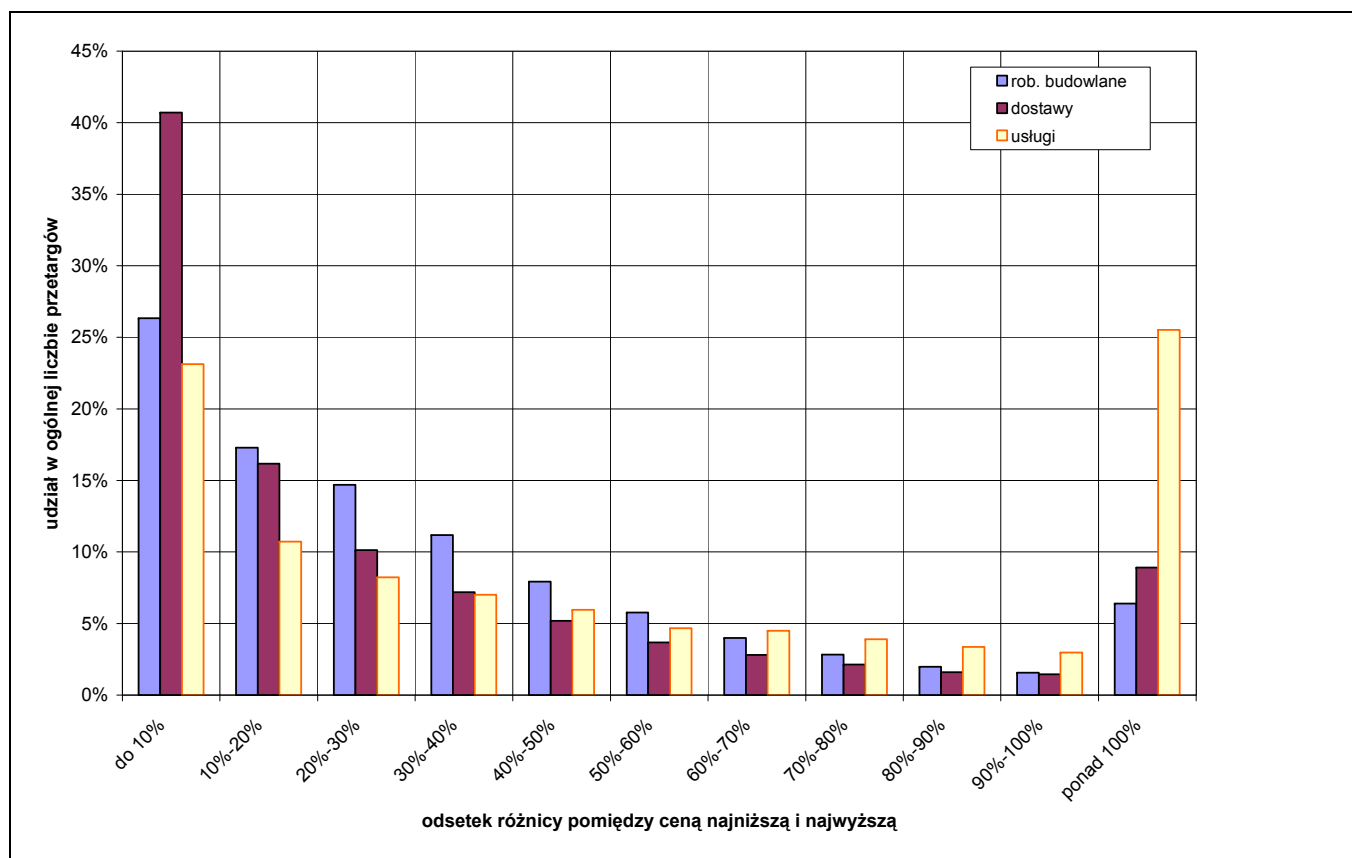
Struktura postępowań w podziale na rodzaj zamówienia

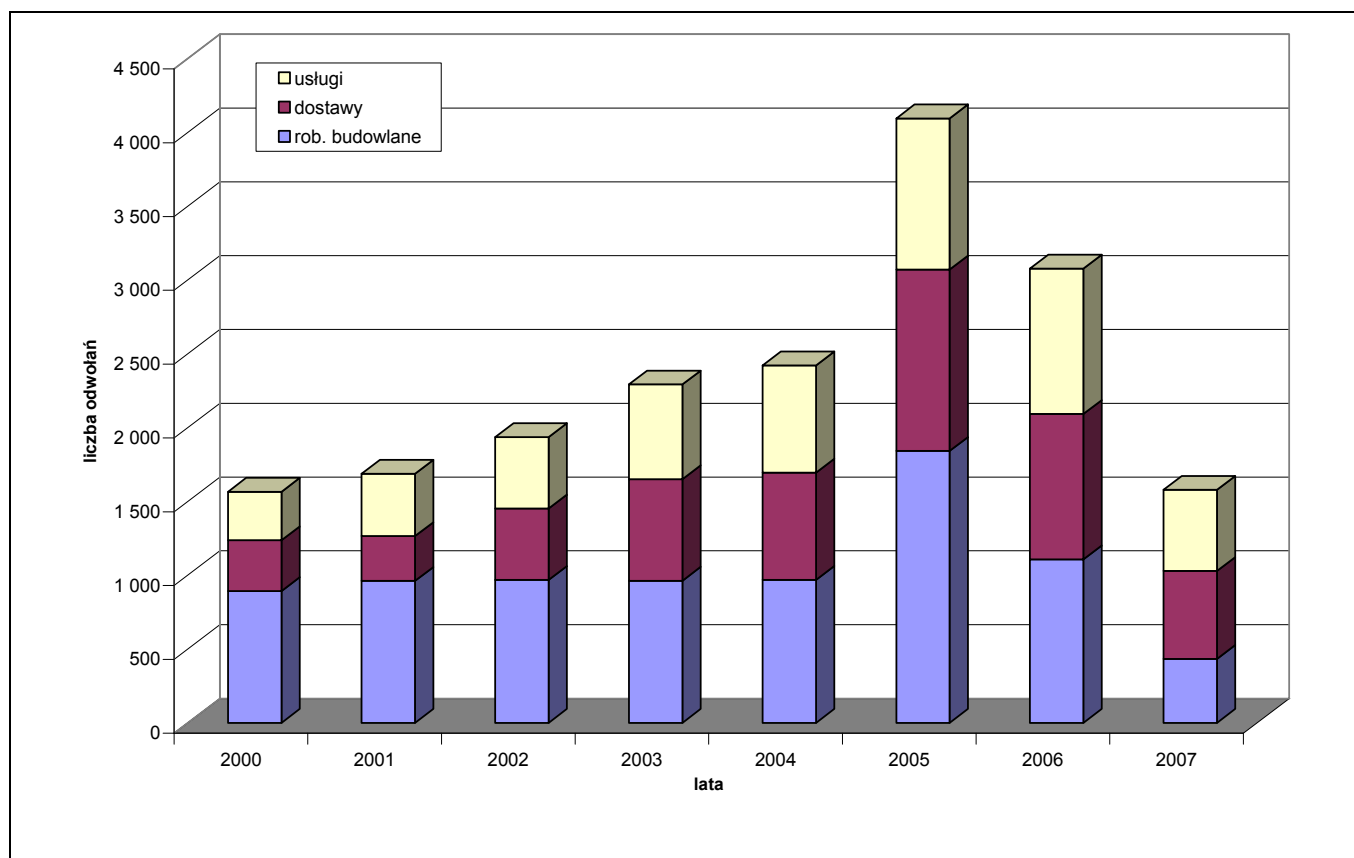
Wartość zakontraktowanych robót budowlanych, dostaw i usług przez niektóre grupy zamawiających

Różnice w minimalnej i maksymalnej cenie oferty

Liczba odwołań wnoszonych do Prezesa UZP w latach 2000 – 2007

Załącznik Nr 6
Wykaz polskich wykonawców, którym udzielono zamówień na rynkach zagranicznych*

(zamówienia podlegające publikacji w Dzienniku Urzędowym UE)

Lp.	Wykonawca	Nazwa zamówienia	Kraj
1.	Ungarex S.J., Katowice	Dostawa osi i opon oraz innych części lokomotyw lub taboru kolejowego.	Węgry
2.	Polatom, Otwock Świerk	Dostawa wyrobów radiodiagnostycznych	Litwa
3.	Mercator Medical S.A., Kraków	Dostawa rękawic chirurgicznych	Węgry
4.	European Centre for Integration and Self-Government Cooperation, Lublin (1z 8 wykonawców)	Regionalna inicjatywa pomocy instytucjonalnej II (RCBI-II) na rzecz programów transgranicznej współpracy w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI)	Belgia
5.	CTO S.A., Gdańsk zad. 1	Dostawa; Przyrządy i urządzenia do pomiaru, kontroli, badania i nawigacji. Układy sterowania. Przyrządy do mierzenia przepływu, poziomu i ciśnienia cieczy i gazów	Wlk. Brytania
6.	WYG International Sp. z o.o., Warszawa (1 z 3 wykonawców)	Sapard — Kształcenie zawodowe w celu zwiększenia kwalifikacji w dziedzinie uprawy roślin i hodowli zwierząt; Rumunia	Belgia
7.	Mikronika, Poznań	MEDA — Dostawa i instalacja systemu gospodarki materiałowej dla PEDEEE; Damaszek — Syria	Belgia
8.	Solaris Bus & Coach S.A., Bolesław	Dostawa autobusów elektrycznych	Estonia
9.	IUCN PL (Polska) (1 z 2 wykonawców)	SAPARD — Kształcenie zawodowe w celu podniesienia kwalifikacji w dziedzinie leśnictwa	Belgia
10.	S.A. "Emax", Poznań	Dostawa; Komputery. Urządzenia komputerowe. Oprogramowanie.	Litwa
11.	Fabryka Maszyn Górniczych "PIOMA" S.A., Piotrków Trybunalski	Dostawa przenośników	Czechy
12.	Hapam Poland Sp.z.o.o., Łódź zad. 2	Dostawa przełączników izolacyjnych i uziemiających	Niemcy
13.	Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych "FAZOS" S.A., Tarnowskie Góry	Usługa; Modernizacja zakładów	Czechy
14.	Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych "FAZOS" S.A., Tarnowskie Góry	Dostawa; Przenośne hydrauliczne zmechanizowane wsporniki korytarzy górniczych	Czechy
15.	Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych "FAZOS" S.A., Tarnowskie Góry	Dostawa; Przenośne hydrauliczne zmechanizowane wsporniki korytarzy górniczych	Czechy
16.	PBG S.A., Przemierowo część	Usługi inżynierskie w zakresie projektowania	Słowacja
17.	Fundacja Instytut Spraw Publicznych (ISP) w Warszawie	Usługi sprawozdawcze	Irlandia
18.	Altvater SULO Polska Sp. z o.o., Warszawa	Usługi usuwania odpadów i nieczystości; usługi higieniczne i dotyczące środowiska naturalnego	Niemcy
19.	Firma Handlowo-Usługowa Danuta Będkowska, Wolbrom zad. 5	Dostawa; Mąka pszenna. Mieszanki do pieczenia. Makaron. Produkty z ziaren zbóż. Produkty puszkowane. Ryż. Cukier.	Litwa
20.	Rybnicka Fabryka Maszyn „RYFAMA“ S.A., Rybnik	Dostawa przenośników	Czechy
21.	Pafal S.A., Świdnica zam. 6	Dostawa; Liczniki elektryczności	Austria
22.	Dexia Kommunalkredit Bank Polska S.A., Warszawa wraz z Dexia Kommunalkredit Bank AG, Wiedeń, Austria	Usługi udzielania kredytu	Łotwa
23.	Solaris Bus & Coach S.A., Owińska	Dostawa; Autobusy z przyciepą	Dania
24.	Bombardier Transportation (ZWUS) Polska Sp. z o.o., Katowice, zad. 8	Dostawa; Sprzęt i aparatura elektryczna. Produkty z żelaza i stali. Urządzenia elektroniczne, elektromechaniczne i elektrotechniczne. Aparatura do przesyłu i eksploatacji energii elektrycznej. Urządzenia oświetleniowe i lampy elektryczne. Zawory elektroniczne, rury i inne elementy elektroniczne. Produkty z gumy. Urządzenia i artykuły telekomunikacyjne.	Litwa
25.	Fabryka Maszyn „FAMUR“ S.A., Katowice	Dostawa; Urządzenia górnicze	Czechy
26.	EPRD Ltd (Polska), Office for Economic Policy and Regional Development, Kielce i Association Integration and Development (Polska)	Phare — Pomoc techniczna w celu wsparcia Ministerstwa Pracy, Solidarności Społecznej i Rodziny, Narodowej Agencji Zatrudnienia i beneficjentów końcowych we wdrażaniu programów dotacji dla aktywnych działań na rzecz zatrudnienia — głównie dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych i poszukujących pracy w obszarach wiejskich, a także programów dotacji związanych z kształceniem przez całe życie - Rumunia	Belgia
27.	PC NET SERVICE Stoczerz SP. J., Andrychów	Dostawa układów sterowania	Niemcy
28.	APATOR METRIX SA, Tczew zad. 3	Sprzęt sieci gazowniczej	Niemcy

Lp.	Wykonawca	Nazwa zamówienia	Kraj
29.	Solaris Bus & Coach S.A., Bolechow zad. 1	Dostawa - autobusy transportu publicznego	Węgry
30.	Kopex, Katowice	Dostawa materiałów wybuchowych – min	Francja
31.	EPRD — Biuro Polityki Gospodarczej i Rozwoju Regionalnego, Kielce (w konsorcjum)	Cards — Kształcenie dorosłych – Republika Chorwacji	Belgia
32.	Eo Networks Sp. z o.o., Warszawa	Usługi w zakresie rozbudowy oprogramowania	Szwecja
33.	General Electric International S.A., Warszawa	Dostawa sprzężarek	Węgry
34.	Sempertrans Belchatów S.A, Rogowiec.	Dostawa; Gumowe przenośniki pasowe	Estonia
35.	S.C.M.G.G.P.S.A, Tarnów Zad. 133	Usługi topograficzne	Rumunia
36.	CASE — Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych, Warszawa	Badanie wykonalności pod względem ekonomicznym, ogólnego wpływu ekonomicznego oraz implikacji umów o wolnym handlu między Unią Europejską a odpowiednio Armenią i Gruzją, zgodnie z planami działań w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa	Bruksela
37.	Value Management Partners Sp. z. o.o., Warszawa	Usługi doradcze w zakresie zarządzania projektem	Dania
38.	ZPS Sp. z o.o., Warszawa	Konserwacja taboru kolejowego i pojazdy serwisowe	Hiszpania
39.	DBT POLSKA Sp. z o.o., Mysłowice	Usługa; Modernizacja zakładów	Czechy
40.	MCSI Ltd., Warszawa	Dostawa; Urządzenia komputerowe	Austria
41.	Fa. Taps, Łódź	Dostawa; Siedziska kolejowe	Niemcy
42.	Solaris Bus & Coach S.A., Bolechow	Dostawa; Autobusy niskopodłogowe	Łotwa
43.	RAB "Polatom", Otwock-Swierk, zad. 1	Dostawa; Wyroby radiodiagnostyczne	Litwa
44.	FAZBUD, Belchatów, zad. 9, 13, 24	Roboty budowlane	Francja
45.	Ciech S.A., Warszawa	Dostawa; Węgiel sodu	Czechy
46.	Solaris, Owińska, zad. 4e	Dostawa; Części przyczep, naczip i innych pojazdów. Filtry. Usługi w zakresie napraw autobusów. Usługi w zakresie napraw i konserwacji pojazdów silnikowych i podobnego sprzętu oraz podobne usługi	Francja
47.	Sempertrans Belchatow S.A., Rogowiec	Dostawa; Gumowe przenośniki pasowe	Estonia
48.	Centrum Analiz Społeczno- Ekonomicznych, Warszawa	Proponowane badanie ma objąć analizę makroekonomicznych aspektów sektora energetycznego w krajach WNP, których gospodarka opiera się w znacznym stopniu na tym sektorze, a także ocenę wyzwań dla polityki podatkowej, monetarnej i kursów walutowych w związku z dużym udziałem energetyki w gospodarce	Belgia
49.	MCSI Ltd Sp. z o.o., Warszawa, zad. WFEP/025/07	Urządzenia komputerowe. Laptopy. Instalowanie elektrycznych systemów grzewczych i innego osprzętu elektrycznego w budynkach. Usługi w zakresie napraw i konserwacji i podobne usługi dotyczące komputerów osobistych, sprzętu biurowego, sprzętu telekomunikacyjnego i audiowizualnego. Usługi instalowania komputerów i urządzeń biurowych. Usługi komputerowe i podobne. Serwery. Drukarki i plotery. Serwery drukarek. Komputery i drukarki. Interfejsy sieciowe. Serwery sieciowe. Sieci. Usługi w zakresie sieci komputerowej. Skanery komputerowe. Urządzenia wielofunkcyjne	Wlk. Brytania
50.	Finestra Sp. z o.o., Krakow - Luczanowice	Instalowanie okien z tworzyw sztucznych	Niemcy
51.	Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych „Fazos S.A.“, Tarnowskie Góry	Dostawa; Przenośne hydrauliczne zmechanizowane wsporniki korytarzy górniczych	Czechy
52.	Sprint Sp.z o.o., Gdańsk	Dostawa systemu sieciowego	Łotwa
53.	Gdańska Stocznia Remontowa im. Józefa Piłsudskiego S.A., Gdańsk	Dostawa statków przeladunkowych	Wlk. Brytania
54.	AREVA T&D Sp. z o.o., Zakład Transformatorów, Mikołów, zad. 2	Dostawa; Transformatory przesyłowe. Transformatory. Elektryczne silniki, generatory i transformatory	Niemcy

* Sporządzono na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych na stronie internetowej TED. Z uwagi na niekompletność danych w części ogłoszeń powyższe zestawienie może nie być pełne.

Liczba przetargów ogłaszanych w Dzienniku Urzędowym UE

